

RAPPORT OM SOLVENS OG FINANSIELL STILLING (SFCR)

SPAREBANK1 FORSIKRING AS

2018

INNHALDSFORTEGNELSE

SAMMENDRAG	4
A. VIRKSOMHET OG RESULTATER	5
A.1 VIRKSOMHET	5
A.2 FORSIKRINGSRESULTAT	6
A.3 INVESTERINGSRESULTAT	7
A.4 RESULTAT FRA ØVRIG VIRKSOMHET	8
A.5 ANDRE OPPLYSNINGER	8
B. SYSTEMET FOR RISIKOSTYRING OG KONTROLL	9
B.1 GENERELLE OPPLYSNINGER OM SYSTEMET FOR RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL	9
B.2 KRAV TIL EGNETHET	10
B.3 RISIKOSTYRINGSSYSTEMET	10
B.4 INTERNKONTROLLSYSTEM	13
B.5 INTERNREVISJONFUNKSJONEN	13
B.6 AKTUARFUNKSJONEN	14
B.7 UTKONTRAKTERING	14
B.8 ANDRE OPPLYSNINGER	14
C. RISIKOPROFIL	15
C.1 FORSIKRINGSRISIKO	15
C.2 MARKEDSRISIKO	17
C.3 MOTPARTSRISIKO	18
C.4 LIKVIDITETSRISIKO	18
C.5 OPERASJONELL RISIKO	19
C.6 ANDRE VESENTLIGE RISIKOER	19
C.7 ANDRE OPPLYSNINGER	19
D. VERDSETTING FOR SOLVENSFORMÅL	20
D.1 EIENDELER	20
D.2 FORSIKRINGSTEKNISKE AVSETNINGER	20
D.3 ANDRE FORPLIKTELSE	22
D.4 ALTERNATIVE VERDSETTINGSMETODER	22
D.5 ANDRE OPPLYSNINGER	22
E. KAPITALSTYRING	23
E.1 ANSVARLIG KAPITAL	23
E.3 SOLVENSKAPITALKRAV OG MINSTEKAPITALKRAV	24
E.4 BRUK AV DURASJONSBASERT UNDERMODUL FOR AKSJERISIKO VED BEREGNINGEN AV SOLVENSKAPITALKRAVET	25
E.5 FORSKJELLER MELLOM STANDARDFORMELEN OG BENYTTETE INTERNE MODELLER	25
E.6 MANGLENDE OPPFYLLELSE AV MINSTEKAPITALKRAVET OG SOLVENSKAPITALKRAVET	25
E.7 ANDRE OPPLYSNINGER	25
F. VEDLEGG	26
F.1 KVANTITATIVE RAPPORTERINGSSKJEMA	26

TABELLISTE

Tabell 1: Eierstruktur SpareBank 1 Gruppen AS	5
Tabell 2: Bransjefordelt resultatregnskap 2018	6
Tabell 3: Bransjefordelt resultatanalyse 2018	6
Tabell 4: Fordeling på aktivaklasser og avkastning for kollektivporteføljene	7
Tabell 5: Fordeling på aktivaklasser og avkastning for selskapsporteføljen	7
Tabell 6: Fordeling av avkastning og forvaltning kostnader for investeringsvalgporteføljen	8
Tabell 7: Oversikt over vesentlige utkontrakterte tjenester	14
Tabell 8: Risikotyper Forsikringsrisiko Liv	15
Tabell 9: Risikotyper Forsikringsrisiko Helse	16
Tabell 10: Sensitiviteter forsikringsrisiko	17
Tabell 11: Risikotyper markedsrisiko	17
Tabell 12: Sensitiviteter markedsrisiko	18
Tabell 13: Eiendeler, Solvens II verdier sammenlignet med regnskapsførte verdier	20
Tabell 14: Solvensmargin med volatilitetsjustert og ikke-volatilitetsjustert rentekurve per 31.12.2018	22
Tabell 15: Tilgjengelig kapital fordelt per kapitalklasse i SB1F AS	23
Tabell 16: Endring tilgjengelig kapital 2017-2018	23
Tabell 17: Endring SCR 2017-2018	24

FIGURLISTE

Figur 1: Risikoprofil pr. 31.12.2018	4
Figur 2: Rammeverk for risikostyring	11
Figur 3: ORSA prosessen	12
Figur 4: Overordnet risikoprofil basert på hovedkategoriene i Standard formelen	15
Figur 5: Overordnet risikoprofil per 31.12.2018	15
Figur 6: Forsikringsrisiko liv	15
Figur 7: Forsikringsrisiko Liv per 31.12.2018	16
Figur 8: Risikokategorier Forsikringsrisiko Helse	16
Figur 9: Forsikringsrisiko Helse per 31.12.2018	16
Figur 10: Markedsrisiko per 31.12.2018	17
Figur 11: Verdsetting for solvensformål	20
Figur 12: Forsikringstekniske avsetninger	20
Figur 13: Volatilitetsjustert rentekurve pr. 31.12.2018 og 31.12.2017 gitt av EIOPA	21
Figur 14: Solvenskapitalkrav	24
Figur 15: Solvenskapitalkrav endring pr. risikosegment	25

SAMMENDRAG

SpareBank 1 Forsikring AS (SB1F AS) er et heleid datterselskap av SpareBank 1 Gruppen AS (SB1G AS). SB1G AS eies av SpareBank 1-bankene og LO. SB1F AS understøtter strategien til SpareBank 1-bankene mot deres bedrifts- og privatkunder, samt LO mot deres medlemmer og foreninger.

Personrisikoproduktene i SpareBank 1 Forsikring AS planlegges utfisjonert til Fremtind, et datterselskap i SB1G AS som eies av SB1G AS og DNB.

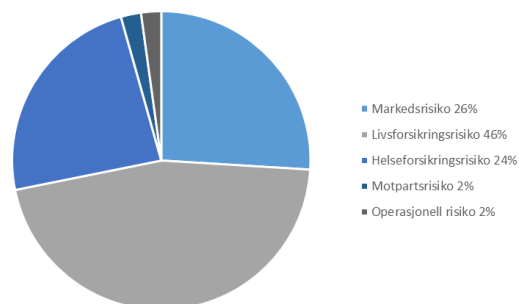
SpareBank 1 Forsikring AS oppnådde et totalresultat på 687 mill. kroner etter skatt og andre resultatkomponenter i 2018. Forvaltningskapitalen økte gjennom året med 7,1 % til 58,6 mrd. kroner. Økning i forsikringsbestanden medførte at brutto premieinntekter økte med 12,5 % i forhold til forrige år.

I følge den foreløpige markedsstatistikken til Finans Norge hadde SpareBank 1 Forsikring AS en markedsandel innenfor personforsikringer (dødsrisiko, uførekapital og uførepensjon), gruppelivsforsikring og innskuddspensjon på henholdsvis 25,8 %, 18,0 % og 10,9 % ved utgangen av 2018. Markedsandelene samlet sett er høyere enn forrige år, hvor tilsvarende tall var 25,1 %, 19,6 % og 9,5 %. Prosentandelene gjelder brutto forfalte premier.

Salget av innskudds- og hybridpensjon i 2018 utgjorde samlet 823,2 mill. kroner målt i årlig premie. Dette er mindre enn i rekordåret 2017, men bidro likevel til økt markedsandel. SpareBank 1 Forsikring AS opprettholdt i 2018 en sterk stilling i markedet for individuelle risiko-forsikringer. Salget av slike forsikringer tilsvarte en årlig premieinntekt på 199 mill. kroner, som er en svak økning fra året før. Salget av spareforsikringer utgjorde 342,4 mill. kroner, som er lavere enn i 2017.

Selskapets risiko klassifiseres i kategorier og består av forsikringsrisiko, markedsrisiko, motpartsrisiko og operasjonell risiko. Figur 1 viser selskapets risikoprofil fordelt på de ulike risikokategoriene. Selskapet benytter standardformelen til beregning av solvensmargin under Solvens II og selskapet anses å være godt kapitalisert sett opp mot de regulatoriske kravene etter Solvens II regelverket. Selskapets solvensmargin uten bruk av

overgangsregler er 188 % pr. 31. desember 2018, sammenlignet med 167 % pr. 31. desember 2017. Forbedringene skyldes både endringer i tilgjengelig kapital og solvenskapitalkrav.

Figur 1: Risikoprofil pr. 31.12.2018

Grunnlaget for risikostyringen legges i styrets årlige behandling av strategi og policydokumenter der selskapets risikotoleranse, kapitalmål og risikorammer fastsettes. Det ble ikke gjort vesentlige endringer i policydokumentene i 2018.

Styret anser at selskapets forretningsmessige eksponering er godt tilpasset dets risikoevne. Selskapet har en god økonomisk og finansiell stilling som gir grunnlag for fortsatt drift og videreutvikling av selskapet.

Selskapet har etablert et internt fastsatt mål for solvensmargin etter Solvens II, hvor kapitalmålet er definert som et intervall på 140 % - 160 % beregnet ut ifra Pilar 1 standardmetoden. Dette målet er ikke endret i 2018. Det fastsatte kapitalmålet er styrende i forhold til selskapets strategi knyttet til kapitalstyring og tillegges vesentlig vekt ved vurderinger knyttet til kapitalbehov. Gjennom selskapets ORSA prosess foretar selskapet fremskrivninger av kapitalbehov, både under normale/forventede scenarioer samt ulike stressscenarioer. Fremskrivningene gjøres med tidshorisont på 5-10 år. Selskapets ORSA prosess er førende i forhold til å fastsette mål for kapitaliseringen samt identifisere behov for tiltak.

A. VIRKSOMHET OG RESULTATER

A.1 VIRKSOMHET

SpareBank 1 Forsikring AS (SB1F AS) er et heleid datterselskap av SpareBank 1 Gruppen AS. SpareBank 1 Gruppen eies av SpareBank 1-bankene og LO. SB1F AS understøtter strategien til SpareBank 1-bankene mot deres bedrifts- og privatkunder, samt LO mot deres medlemmer og foreninger.

SB1F AS har innskuddspensjon, tjenestepensjon (hybridpensjon), kollektiv ytelsespensjon og gruppelivsforsikring til arbeidsgivere og deres ansatte, samt gruppelivsforsikring til forbund og fagforeninger. Innen personmarkedet tilbyr selskapet risikoforsikring, kapitalforsikring og renteforsikring med investeringsvalg. Selskapets produkter distribueres i all hovedsak gjennom bankene i SpareBank 1-alliansen og LO.

SpareBank 1 Forsikring AS har følgende strategiske satsningsområder:

- **Best på vekst**
SpareBank 1 Forsikring AS er den aktøren som vokser raskest i tjenestepensjonsmarkedet i Norge og er markedsleder på hybridpensjon. Selskapet skal opprettholde denne posisjonen. Også i markedet for privat pensjonssparing har selskapet en tydelig vekststrategi.
- **Lønnsomhet**
SpareBank 1 Forsikring AS skal skape verdier for eierne gjennom god underliggende lønnsomhet i produktporteføljen. Kostnadseffektiv drift skal sikres gjennom økt automatisering og digitalisering av prosesser. Selskapets lønnsomhet skal balanseres mot vekstmål og soliditet.
- **Smart digital utvikling**
SpareBank 1 Forsikring AS digitaliserer og automatiserer for å nå vekst- og lønnsomhetsmål. Kundene og de ansatte skal få enkle løsninger som er brukervennlige og hensiktsmessige. Digitale kjøps- og betjeningsløsninger står sentralt i utviklingen, i tillegg til automatisering av rapportering på nye og eksisterende krav fra myndigheter og andre interessenter.
- **Kultur**
I SpareBank 1 Forsikring AS kjenner de ansatte produktene som selges og forstår selskapets forretning. Gjennom å dele kunnskap utvikles kompetanse og forbedring i arbeidsmetoder. Det tilrettelegges for personlig og faglig utvikling, og SpareBank 1 Forsikring AS skal være en arbeidsplass som medarbeiderne er glade i. Intern og ekstern kommunikasjon er tydelig, enkel og forståelig.

I tillegg til pensjonsproduktene distribuerer SpareBank 1 Forsikring AS personrisikoforsikringer i privat og bedrifts-markedet. Produkter som er planlagt utfisjonert omtales i mindre grad i selskapets langsiktige strategi, men det er fokus på fortsatt vekst og god underliggende lønnsomhet i porteføljen.

Overordnet skal strategien bidra til å innfri selskapets langsiktige ambisjon om å være attraktiv for kundene, eierbankene og LO.

I tillegg skal SpareBank 1 Forsikring fortsette arbeidet med å videreutvikle kjerneprosessene, samtidig som man bygger økt endringskapasitet i organisasjonen. Bærekraft og kundeopplevelse skal gjennomsyre alt vi gjør og alt vi står for.

I følge den foreløpige markedsstatistikken til Finans Norge hadde SpareBank 1 Forsikring AS en markedsandel innenfor personforsikringer (dødsrisiko, uførekapital og uførepensjon), gruppelivsforsikring og innskuddspensjon på henholdsvis 25,8 %, 18,0 % og 10,9 % ved utgangen av 2018. Markedsandelene samlet sett er høyere enn forrige år, hvor tilsvarende tall var 25,1 %, 19,6 % og 9,5 %. Prosentandelene gjelder brutto forfalte premier.

Selskapet oppnådde et totalresultat på 687 mill. kroner etter skatt og andre resultatkomponenter i 2018, mot 671 mill. kroner året før.

SpareBank 1 Gruppen AS hadde pr. 31. desember 2018 følgende eierstruktur:

	Eierandel
SpareBank 1 Nord-Norge	19,50 %
SpareBank 1 SMN	19,50 %
SpareBank 1 SR-Bank ASA	19,50 %
Samarbeidende Sparebanker AS	19,50 %
SpareBank 1 Østlandet	12,40 %
Landsorganisasjonen i Norge (LO) /Forbund tilknyttet LO	9,60 %
Totalt	100,00 %

Tabell 1: Eierstruktur SpareBank 1 Gruppen AS

Selskapets registrerte kontoradresse og kontaktdetaljer for selskapets eksterntrevisor samt tilsynsmyndighet er vist nedenfor.

Kontoradresse:
SpareBank 1 Forsikring AS
Hammersborggata 2
0179 Oslo
Telefon: 915 09020

Ekstern revisor:
KPMG AS Sørkedalsveien 6
Postboks 7000 Majorstuen
0306 Oslo
Telefon: 04063

Tilsynsmyndighet:
Finanstilsynet
Revierstedet 3
0151 Oslo
Telefon: 22 93 98 00

A.2 FORSIKRINGSRESULTAT

Selskapet hadde et resultat før overskuddsdeling på 920,3 mill. kroner. Kundene fikk tildelt 195,7 mill. kroner i endelig overskudd, og det ble avsatt 178,8 mill. kroner til tilleggsavsetninger. Resultat til eier før skatt, og før avkastning på selskapets midler, ble 545,8 mill. kroner. I tillegg fikk eier 168,3 mill. kroner i avkastning på selskapets midler, samt at andre inntekter og kostnader til selskapet var minus 69,7 mill. kroner. Dermed ble totalt resultat til eier før skatt 644,6 mill. kroner.

FORSIKRINGSINNTEKTER OG -UTGIFTER

Brutto premieinntekter eksklusive tilflyttet kapital ble 7.016 mill. kroner i 2018 mot 6.237 mill. kroner i 2017. Dette tilsvarte en økning på 12,5 %. Endringen skyldtes

hovedsakelig økning i premieinntekter for individuelle kapitalforsikringer og produkter med investeringsvalg. Premieinntekter for egen regning ble 8.997 mill. kroner i 2018. I forhold til 2017 var dette en økning på 1.355 mill. kroner, tilsvarende 17,7 %.

Brutto utbetalte erstatninger inklusive gjenkjøp ble 2.456 mill. kroner i 2018 mot 2.268 mill. kroner i 2017. Dette tilsvarte en økning på 8,3 %. Fraflytting, det vil si overføring av kundenes reserver til andre selskaper, økte med 22 mill. kroner. Erstatninger for egen regning ble 3.056 mill. kroner i 2018. I forhold til 2017 var dette en økning på 188 mill. kroner, tilsvarende 6,6 %.

Kontraktfestede forpliktelser utgjorde 23.205 mill. kroner ved utgangen av 2018, mot 22.864 mill. kroner forrige år.

Dette tilsvarende en økning på 1,5 %. Selskapet hadde 27.670 mill. kroner i forsikringsforpliktelser knyttet til forsikringer med investeringsvalg ved årets slutt. Tilsvarende beløp utgjorde 24.894 mill. kroner året før. Dette tilsvarende en økning på 11,2 %.

Innen premiereserven utgjør erstatningsavsetningene for meldte (RBNS) og ikke meldte (IBNR) forsikringstilfeller 3.478 mill. kroner. Avsetningene ble styrket med til sammen 499 mill. kroner i løpet av 2018, mot 258 mill. kroner året før.

BRANSJEFORDELT RESULTATREGNSKAP 2018							
NOK 1 000	Ind.rente/ pensjon	Individuell kapital	Kollektiv rente/pensjon	Gruppeliv	Ulykke	Selskapets midler	Totalt
Resultatregnskap:							
Premieinntekter	771 685	1 269 617	6 057 291	635 314	262 680	-	8 996 587
Inntekter fra finansielle eiendeler	131 802	21 019	320 745	32 712	8 470	686	515 434
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	-151 587	-164 656	-1 463 268	-	-	-	-1 789 511
Andre forsikringsrelaterte inntekter	14 252	17 749	160 392	6 215	2 684	-	201 292
Erstatninger	-604 772	-600 329	-1 327 505	-443 514	-79 753	-	-3 055 874
Endring i forsikringsmessige avsetninger	177 763	104 957	-589 452	-21 458	26 055	914	-301 221
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse særskilt investeringsvalg	92 744	34 135	-2 831 163	-	-	-	-2 704 284
Overskudd på avkastnings- og risikoresultat	-49 301	-4 193	-92 430	-48 634	-	-	-194 558
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-184 362	-259 373	-432 248	-114 384	-143 758	-75	-1 134 200
Andre forsikringsrelaterte kostnader	-94	-264	-1 236	-2 736	-3 505	-2	-7 837
Resultat av teknisk regnskap	198 130	418 662	-188 874	43 515	72 873	1 523	545 828
Avkastning på selskapets midler	-	-	-	-	-	98 799	98 799
Samlet til eier før skatt	198 130	418 662	-188 874	43 515	72 873	100 322	644 627

Tabell 2: Bransjefordelt resultatregnskap 2018

FORSIKRINGSRESULTAT - RESULTATANALYSE

BRANSJEFORDELT RESULTATANALYSE 2018							
NOK 1 000	Ind.rente/ pensjon	Individuell kapital	Kollektiv rente/pensjon	Gruppeliv	Ulykke	Selskapets midler	Totalt
Resultatanalyse:							
Risikoresultat	-91 073	325 748	-41 858	-29 881	60 706	-	223 662
Administrasjonsresultat	35 176	43 393	-136 857	701	-17 488	-75	-75 151
Avkastningsresultat	303 709	53 714	240 628	121 309	29 655	1 598	750 613
Vederlag for rentegaranti	516	-	20 693	-	-	-	21 209
Resultat til fordeling	248 328	422 855	82 606	92 149	72 873	1 523	920 333
Avsetning til/omvendelse av tilleggsavsetninger	-897	-	-177 953	-	-	-	-178 850
Midler tilført/overført kunder	-49 301	-4 193	-93 527	-48 634	-	-	-195 655
Resultat av teknisk regnskap	198 130	418 662	-188 874	43 515	72 873	1 523	545 828
Avkastning på selskapets midler	-	-	-	-	-	98 799	98 799
Samlet til eier før skatt	198 130	418 662	-188 874	43 515	72 873	100 322	644 627

Tabell 3: Bransjefordelt resultatanalyse 2018

Netto risikoresultat utgjorde 224 mill. kroner i 2018, mot 334 mill. kroner året før. Risikoresultatet til fripoliser ble 64,5 mill. kroner i 2018 mot 10,4 mill. kroner forrige år. I 2018 ble 32,3 mill. kroner av dette resultatet avsatt til risikoutjevningfondet. Av risikoresultat i kollektiv ytelsespensjon på 7,2 mill. kroner i 2018 ble 3,6 mill. kroner avsatt til risikoutjevningfondet. Forrige år var risikoresultatet i ytelsespensjon 19,8 mill. kroner. Som følge av endringer i modeller og parametere, spesielt for avsetninger knyttet til uførhet, ble selskapets erstatningsavsetninger styrket med 240 mill. kroner i 2018.

Netto administrasjonsresultat ble minus 75,2 mill. kroner, mot 5,4 mill. kroner forrige år. I 2018 ble det avsatt 90,0 mill. kroner til styrking av administrasjonsreserve for fripoliser og hybridpensjon.

Netto avkastningsresultat ble 751 mill. kroner i 2018 mot 753 mill. kroner i 2017. I 2018 kom ca. 290 mill. kroner av resultatet fra realisering av merverdier i finansielle eiendeler i porteføljen knyttet til personrisiko. Av avkastningsresultatet ble 179 mill. kroner avsatt til tilleggsavsetninger.

A.3 INVESTERINGSRESULTAT

Selskapet forvalter tre hovedporteføljer:

- Kollektivporteføljene
- Selskapsporteføljen
- Investeringsvalgporteføljen

For 2018 ble den samlede verdijusterte avkastningen for kollektivporteføljene 2,3 %, mot 8,0 % året før. Dette tilsvarer finansinntekter på 515,4 mill. kroner i 2018 og 1 671,9 mill. kroner i 2017.

Kursreguleringsfondet ble redusert med 742,2 mill. kroner, mens det året før økte med 394,6 mill. kroner. Realisert avkastning (inntekter fra eiendom, renteinntekter og kursgevinster/-tap) utgjorde 1 257,6 mill. kroner i 2018 sammenlignet med 1 277,3 forrige år.

Den verdijusterte avkastningen varierte mellom 1,4 % og 2,6 % (7,7 % og 8,5 %) i de 5 ulike porteføljene. Forskjellen i avkastning skyldes først og fremst ulik porteføljevækt samt tilpasning av aktivsidens egenskaper til de tilhørende forpliktelsene for hver av de enkelte porteføljene. Etter dekning av den årlige rentegarantien på 497,5 mill. kroner (516,4) endte netto renteresultat på 750,7 millioner kroner (753,3).

Selskapsporteføljen ga en avkastning på 2,5 % eller 168,5 mill kroner (309,6).

Den verdijusterte avkastningen fra porteføljene endte på nivå med den forventede avkastningen for året. Dette skyldes dels negativ avkastning fra aksjer og globale renter som ble motvirket av et sterkt positivt bidrag knyttet til enkeltinvesteringer i eiendomsporteføljen. Eiendom og anleggsobligasjoner bidro mest med

avkastning på hhv 15,3 % og 3,6 %, mens omløpsrenter og aksjer ga avkastning på hhv 0,3 % og - 8,5 %.

KOLLEKTIVPORTEFØLJEN

Eiendeler i kollektivporteføljene	31.12.2017 Mill. kroner	Andel	Avkastning i mill. kroner 2018	Avkastning 2018	Avkastning 2017
Omløpsrenter	8 217	36 %	258	0,3 %	3,6 %
Anleggsobligasjoner	8 586	37 %	285	3,6 %	3,7 %
Eiendom	3 684	16 %	612	15,3 %	18,1 %
Aksjer	2 453	11 %	515	-8,5 %	19,1 %
Annet	-45	0 %	0		
Sum	22 896	100 %	1 671	3,0 %	8,0 %

Tabell 4: Fordeling på aktivklasser og avkastning for kollektivporteføljene

SELKAPSPORTEFØLJEN

Eiendeler i selskapsporteføljene	31.12.2017 Mill. kroner	Andel	Avkastning 2018	Avkastning 2017
Omløpsrenter	2 400	37 %	3,3 %	1,0 %
Anleggsobligasjoner	1 246	19 %	3,5 %	3,3 %
Eiendom	1 957	30 %	18,2 %	14,6 %
Aksjer	0			
Annet	848	13 %	1,1 %	1,0 %
Sum	6 163	100 %	5,5 %	5,6 %

Tabell 5: Fordeling på aktivklasser og avkastning for selskapsporteføljen

Eiendeler i verdipapirisering

Selskapet har hatt en liten del av investeringsporteføljen investert innen verdipapiriserte investeringer og disse har videre vært investert i renteporteføljen. Investeringene av typen asset backed securities (ABS) ble i det vesentligste avhendet i fjerde kvartal.

Investeringsstrategien legger opp til god diversifisering og høye krav til kvaliteten på investeringene, der blant annet rating er viktig input i vurderingene.

Avkastningen og forvaltningskostnaden i de ulike profilene under investeringsvalg er vist i tabell 6 på neste side.

INVESTERINGSVALGPORTEFØLJEN

Investeringsvalg	Midler per 31.12.2018 (MNOK)	Avkastning 2018 (%)	Avkastning i mill. kroner	Forv.kost (%)
PM Renter	154,8	0,15	0,8	0,4
PM Forsiktig	419,9	-2,56	-8,2	0,7
PM Moderat	522,9	-5,32	-23,6	1,0
PM Offensiv	400,3	-8,15	-29,7	1,25
PM 100 % Aksjer	765,6	-10,90	-82,0	1,5
SB1 100 % Renter IPS	22,6	0,00	0,1	0,55
SB1 Forsiktig IPS	1,7	-2,53	0,0	0,70
SB1 Moderat IPS	1,7	-5,16	-0,1	0,85
SB1 Offensiv IPS	2,9	-7,88	-0,2	1,0
SB1 100 % Aksjer IPS	52,4	-10,58	-5,4	1,15
SB1 ODIN 100 % Rente IPS	80,5	0,08	0,3	0,55
SB1 ODIN Forsiktig IPS	2,4	-2,25	0	0,70
SB1 ODIN Moderat IPS	3,4	-4,59	-0,1	0,85
SB1 ODIN Offensiv IPS	8,1	-6,71	-0,4	1,0
SB1 ODIN 100 % Aksjer IPS	165,7	-9,07	-11,3	1,15
BM Rente	3 112,1	0,56	17,1	0,95*
BM Forsiktig	2 623,3	-1,89	-50,2	1,05*
BM Moderat	7 883,5	-4,32	-359,7	1,15*

Investeringsvalg	Midler per 31.12.2018 (MNOK)	Avkastning 2018 (%)	Avkastning i mill. kroner	Forv.kost (%)
BM Offensiv	1 490,4	-6,93	-113,3	1,25*
BM 100 % Aksjer	6 113,4	-9,53	-667,2	1,35*
BM Forsiktig II	152,8	-1,37	-2,4	1,0*
BM Moderat II	377,0	-3,38	-12,8	1,0*
BM Offensiv II	40,1	-5,50	-2,9	1,0*
BM 100 % aksjer II	955,4	-7,69	-88,0	1,0*
PM Bank	132,3	0,85	1,8	0,4
BM Bank	349,0	1,25	3,5	0,95
Annet (Åpen meny)	1 553,3			0,4 – 3,2 %

*maksimalsatser i en degressiv skala som avhenger av forvaltningsvolum per kunde

Tabell 6: Fordeling av avkastning og forvaltning kostnader for investeringsvalgporteføljen

A.4 RESULTAT FRA ØVRIG VIRKSOMHET

Sparebank 1 Forsikring AS har ingen vesentlige inntekter eller kostnader fra øvrig virksomhet.

A.5 ANDRE OPPLYSNINGER

Årsrapporten for Sparebank 1 Forsikring AS gir en fullstendig oversikt over selskapets resultater i 2018.

B. SYSTEMET FOR RISIKOSTYRING OG KONTROLL

B.1 GENERELLE OPPLYSNINGER OM SYSTEMET FOR RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

OVERORDNET SYSTEM FOR RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL I SB1G AS

SB1F AS er et heleid datterselskap av SB1G AS. Avdelingen for risikostyring i SB1G AS skal bidra til et konsistent system for risikostyring og internkontroll i SB1G konsern og skal sørge for at det fastsettes overordnede prinsipper for risikostyring som skal følges av alle datterselskaper. Kontrollfunksjonene i SB1G AS følger en matriseorganisering, hvor det er etablert selvstendige kontrollfunksjoner i hvert enkelt datterselskap. SB1G AS har etablert et revisjonsutvalg og et risikoutvalg som har et overordnet ansvar for å følge opp risikoen i datterselskapene.

STYRET

Styret har det overordnede ansvaret for selskapets system for risikostyring og internkontroll. Styret fastsetter strategi, selskapets risikotoleranse, samt policyer og rammeverk for systemet for risikostyring i selskapet.

Selskapet har etablert de fire kontrollfunksjonene under Solvens II, bestående av en aktuarfunksjon, risikostyringsfunksjon, compliancefunksjon, samt en internrevisjonsfunksjon. Kontrollfunksjonene er organisert uavhengig av driftsrelaterte oppgaver, og har direkte rapporteringslinje til selskapets styre og ledelse. Kontrollfunksjonene er nærmere beskrevet i kapittel B.3-B.6.

ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Administrerende direktør har ansvaret for den daglige ledelsen av SB1F AS. Administrerende direktør har videre ansvaret for å etablere en forsvarlig risikostyring i samsvar med styrets definerte retningslinjer og strategi.

CHIEF RISK OFFICER (CRO)

CRO er leder for forretningsområde Risikostyring og Compliance i SB1F AS. CRO er ansvarlig for risikostyringsfunksjonen i SB1F AS og har ansvaret for at selskapet har et hensiktsmessig og effektivt risikostyringssystem. Dette innebærer identifisering, måling og overvåking av risiko innenfor styrevedtatte og regulatoriske rammer. CRO rapporterer status på selskapets risiko til administrerende direktør og styret.

Videre er det etablert ulike komiteer for å sikre betryggende prosesser knyttet til selskapets risikostyring:

RISIKOSTYRINGSKOMITÉ

Risikostyringskomiteen (RSK) har som formål å sikre god og enhetlig styring av markeds-, likviditets-, operasjonell-

og forsikringsrisiko i selskapet. RSK diskuterer blant annet risikostyringsstrategier, ledelseshandlinger, balansestyring, kontrollaktiviteter og compliance. RSK skal bidra til å sikre at etablerte ledelseshandlinger er i overensstemmelse med selskapets risikoappetitt. Videre behandler RSK selskapets forsikringstekniske avsetninger under Solvens II. Komiteen avholder månedlige møter, alle vesentlige saker vedrørende risikostyring behandles i komiteen før sakene løftes til selskapets styre.

RESERVERINGSKOMITÉ

Reserveringskomiteen skal behandle selskapets erstatningsavsetninger og utbetalingsreserve og andre forsikringstekniske avsetninger i regnskap.

Formålet med reserveringskomiteen er å sikre uavhengighet mellom utøvende og kontrollerende aktuar slik at flere enn aktuar er involvert i reserveringen, samt å sikre at virksomheten har tilstrekkelig forståelse for nivået på de forsikringstekniske avsetningene og hvordan dette gjensidig påvirker andre deler av forsikringsvirksomheten

Reserveringskomiteen har blant annet ansvar for å vurdere vesentlige forutsetninger knyttet til reservering.

PRIS- PRODUKT- OG VEKSTFORUM (PPV)

Forumet er et beslutende forum for pris-, produkt- og veksttiltak. Hensikten er å sikre innfrielse av selskapets produktlønnsomhetsmål, vekstmål samt støtte selskapets strategi og ambisjon.

FORVALTNINGSFORUM

Forvaltningsforum er et forum for informasjonsdeling, kompetanseutveksling og drøftelser i forvaltningsmessige forhold. Forvaltningsforum ledes av CFO. Det avholdes månedlige møter.

COMPLIANCEFORUM

Complianceforum består av deltagere fra alle selskapets forretningsområder, i tillegg til representanter fra SB1G AS. Forumet ledes av compliancefunksjonen. Forumet møtes minimum kvartalsvis. Forumets formål er å fordele ansvaret for, - og sikre fremdrift i implementering av nye/ endrede lover i organisasjonen, samt rapportere compliance status til selskapets risiko-/compliance-rapport, og til morselskapet.

COMPLIANCE OG SIKKERHETSFORUM I SB1G AS MED DATTERSELSKAP

Formålet med forum for compliance og sikkerhetsforum i SB1G med datterselskap er å koordinere samarbeidet knyttet til risikostyring samt gjennomgå status vedrørende risiko for selskapet. Videreutvikling av risikostyringsområdet diskuteres også. Compliance ansvarlige i hvert datterselskap samt compliance

ansvarlig i SB1G AS møter i forumet. Forumet avholder kvartalsvise møter.

REVISJONSUTVALGET OG RISIKOUTVALGET I SB1G AS MED DATTERSELSKAP

Det skal som hovedregel avholdes felles møter i Revisjonsutvalget og Risikoutvalget, og utvalgene skal ha identisk sammensetning og samme leder. Revisjonsutvalget og Risikoutvalget har som formål å være et forberedende og rådgivende arbeidsutvalg for styret i SB1G AS i saker som vedrører overvåkning av finansiell informasjon og selskapets internkontroll og risikohåndtering. Utvalgene skal sørge for at risiko- og kapitalstyringen i konsernet støtter opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning.

GODTGJØRELSE

SB1F AS er underlagt en felles godtgjørelsesordning gjennom SB1G AS som minimum årlig vedlikeholdes og godkjennes av styret. Selskapets praktisering av godtgjørelsesordningen gjennomgås årlig av selskapets internrevisjon.

Selskapet har kun fastlønn og ikke variabel godtgjørelse. En mindre andel av opptjent og utsatt bonus ble utbetalt i 2018 til et fåtall ledere i henhold til Finansdepartementets forskrift vedrørende godtgjørelser i finansinstitusjoner. Den utsatte bonusutbetalingen er relatert til avkastning på syntetiske egenkapitalbevis basert på utvalgte egenkapitalbevis og aksjer i SpareBank 1 Gruppen eierbanker.

Ved fratredelse initiert av selskapet og før oppnådd pensjonsalder, har administrerende direktør og ledende ansatte avtale om etterlønn i 12 måneder etter avtalt oppsigelsesperiode på 6 måneder. I gjeldende avtale for Administrerende direktør er det regulert at stillingens pensjonsalder for alderspensjon i dag er 67 år og stillingens førtidspensjonsalder er 62 år. Førtidspensjonen tilsvarer 70 prosent av avtalt årslønn på fratredelsestidspunktet. Etter 67 år er pensjonen i henhold til selskapets ordinære pensjonsordning. Rett til førtidspensjon er betinget av at Administrerende direktør er ansatt i selskapet ved fylte 62 år og gir således ikke rett til delvis opptjening.

Det foreligger ingen forpliktelser overfor styrets leder til å gi særskilt vederlag ved opphør eller endring av vervet. Det foreligger heller ingen avtaler om bonus, overskuddsdeling, opsjoner og lignende til fordel for leder av styret.

B.2 KRAV TIL EGNETHET

Selskapet følger styrevedtatte retningslinjer for egnethetsvurdering av personer som innehar sentrale funksjoner for å sikre at foretaket styres på en effektiv og profesjonell måte. I retningslinjene for egnethet er det oppgitt hvem som er ansvarlig for å utføre egnethetsvurderingene for de ulike sentrale funksjonene. Det er videre beskrevet prosess og ansvarsfordeling for

forhåndsbedømming, meldeplikt, oppbevaring og oppfølging for egnethetsvurderinger.

Selskapets HR-funksjon er utførende, og støtter styrets leder, og administrerende direktør i arbeidet med egnethetsvurderinger av sentrale funksjoner som er oppgitt i retningslinjene. Følgende er HRs oppgaver:

- Forberede saker herunder innhente relevant dokumentasjon til bruk i vurderingen av personers egnethet
- Før ansettelse innhente relevant dokumentasjon (skjema fra Finanstilsynet og politiattest som ikke er eldre enn 3 måneder)
- Sørge for at egnethetsvurderingen av personer blir meldt til Finanstilsynet
- Sørge for å sende særskilt melding til Finanstilsynet for alle personer som skal egnethetsvurderes i tilfeller der de ikke lengre oppfyller kravene for egnethet. Meldingen skal inneholde informasjon om hvorfor personen er skiftet ut.
- Oppbevare innhentet informasjon og vurderinger på forsvarlig måte i HR-systemet
- Foreta ny egnethetsvurdering hvert 4. år

Krav til kompetanse for de ulike kontrollfunksjonene er definert gjennom egne policyer for de ulike funksjonene.

B.3 RISIKOSTYRINGSSYSTEMET

Systemet for risikostyring og kontroll i SB1F AS har til formål å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for styring og kontroll og bidra til å bygge opp om selskapets langsiktige ambisjon om å være attraktiv for kundene og eierbankene.

Styret vedtar årlig et rammeverk av policyer for SB1F AS som fastsetter hovedprinsipper og ansvar for risikostyringen og internkontroll. Styret mottar kvartalsvis risikorapporter over selskapets risikonivå og kapital.

Selskapets rammeverk for risikostyring er bygget opp omkring en modell med tre forsvarslinjer:

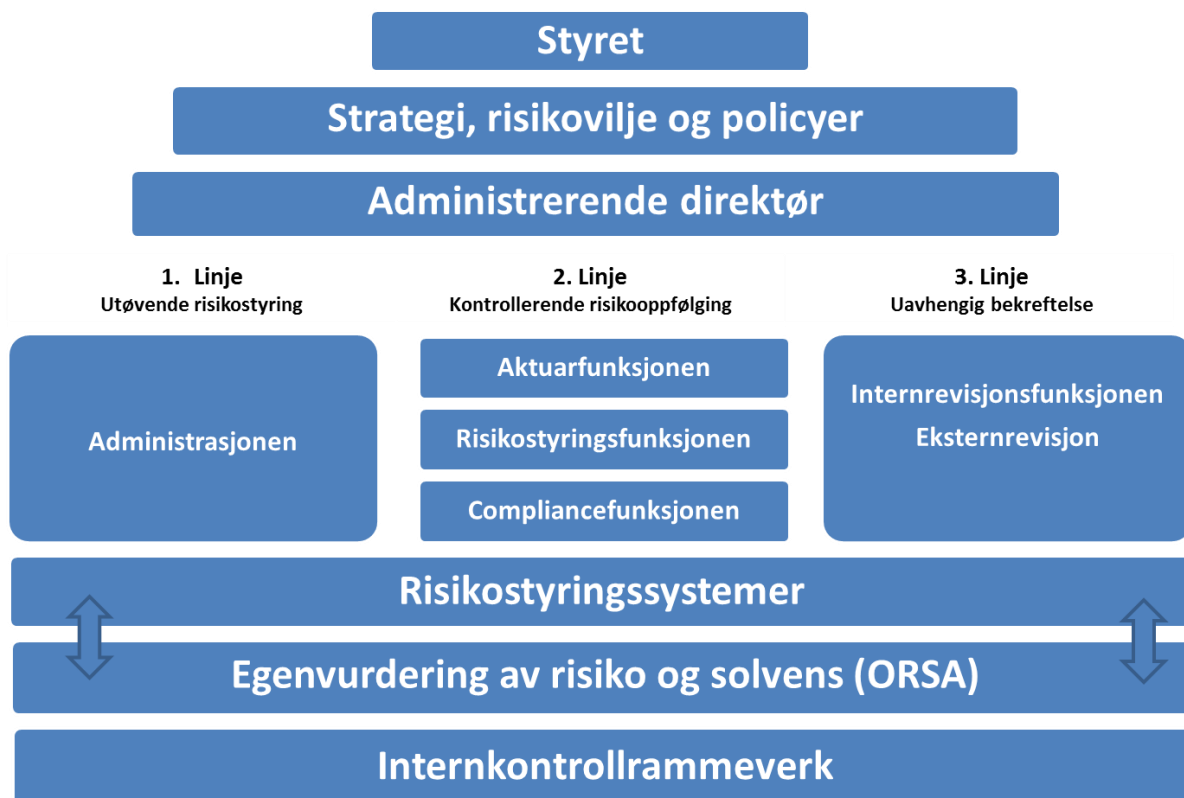
Første forsvarslinje: Leder av forretnings- og støtteområdene har ansvaret for den daglige risikostyringen. De skal til enhver tid påse at risikostyringen og risikoeksponeringen er innenfor de rammer og overordnede styringsprinsipper som er besluttet av styret eller administrerende direktør.

Andre forsvarslinje: Kontrollfunksjonene består av risikostyringsfunksjonen, compliancefunksjonen og aktuarfunksjonen. Som andre forsvarslinje skal funksjonene understøtte styret og ledelsens ansvar.

Kontrollfunksjonene er uavhengige og er organisert direkte under administrerende direktør. Hver funksjon har direkte tilgang til styret uavhengig av øvrige rapporteringslinjer og organisasjonsform.

Tredje forsvarslinje: Internrevisjonen overvåker at risikostyring og internkontroll er målrettet, effektiv og

fungerer som forutsatt. Figuren nedenfor viser rammeverket for selskapets risikostyringssystem.

Figur 2: Rammeverk for risikostyring

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig risikostyringsprosess er den bygget opp omkring seks elementer:

1. Risikostyringsstrategier
2. Kontrollmiljøet
3. Risikoidentifikasjon
4. Risikoanalyse
5. Overvåking / oppfølging
6. Rapportering

Risikostyringsstrategier

Risikostyringen skal sikre at selskapet styrer risikoene det står overfor i samsvar med styrevedtatte prinsipper slik at samlet risikoeksponering er i tråd med styrets overordnede risikovilje.

Kontrollmiljøet

Kontrollmiljøet i selskapet omfatter menneskene i organisasjonen (deres individuelle egenskaper og integritet, verdigrunnlag og etikk), organiseringen av selskapet, ledelsesfilosofi og lederstil (eksempelvis dynamisk styring). God risikostyring krever et solid

kontrollmiljø. Det er etablert et tydelig verdigrunnlag og etiske retningslinjer som kommuniseres i hele organisasjonen. Personalpolitikken gir informasjon om de forventninger som stilles til den enkelte ansatte når det gjelder integritet, etisk adferd og kompetanse. Ved rekruttering av medarbeidere skal selskapet prioritere faglig og personlig egnethet i forhold til den stillingen som skal besettes.

Risikoidentifikasjon

Grunnlaget for selskapets risikobilde dannes gjennom risikoidentifikasjon. Prosessen for risikoidentifikasjon er framoverskuende og en integrert del av selskapets strategiprosess og løpende risikostyring. Risikoidentifikasjonen skal dekke alle vesentlige risikoer selskapet står overfor.

Risikoanalyse

Selskapets risiko kan inndeles i følgende risikokategorier:

- Markedsrisiko
- Motpartsrisiko
- Forsikringsrisiko
- Cyberrisiko
- Likviditetsrisiko
- Operasjonell risiko
- Compliancerisiko

- Strategisk og forretningsmessig risiko

For å sikre en enhetlig håndtering av risiko er det etablert egne policyer og retningslinjer for hver risikokategori som beskriver hvordan risiko skal måles, overvåkes og rapporteres.

Risikoanalyse danner grunnlaget for hvordan selskapet skal forstå og styre risikoene. Dette betyr blant annet at alle vesentlige risikoer i størst mulig grad skal kvantifiseres.

Risiko måles som et kapitalkrav for hver risikokategori og kapital basert på standardmodellen i Solvens II (Pilar 1). For å sikre at resultatene fra kvantifiseringen av risiko er hensiktsmessig utføres også sensitivitets- og scenarioanalyser. I tillegg utføres det årlig en egenvurdering av risiko og solvens (ORSA – Pilar 2) som er nærmere beskrevet senere i dette kapitlet.

Oppfølging og overvåking

Styret fastsetter årlig rammer for risikotakningen og status for hver risikokategori rapporteres kvartalsvis til styre og ledelsen.

SB1F AS har en beredskapsplan som er bygget opp i forhold til ulike nivåer på solvensmarginen. Innenfor hvert beredskapsnivå er det skissert opp ulike tiltak som bør vurderes for å styrke solvensmarginen.

Rapportering

Risikorapportering i SB1F AS har som formål å sikre at alle relevante organisasjonsnivåer har tilgang på tilstrekkelig, pålitelig og relevant risikoinformasjon. Dette skal sikre at alle organisasjonsnivåer har en oversikt over aktuell risikoeksponering og eventuelle svakheter i risikostyringsprosessen. Rapporteringen skal danne grunnlaget for den videre oppfølgingen og overvåkingen av risikoeksponeringen og risikostyringsprosessen i selskapet.

Resultatet fra selskapets risikostyringsprosesser rapporteres kvartalsvis til styret og ledelsen.

RISIKOSTYRINGSFUNKSJONEN

Sammen med de øvrige kontrollfunksjonene inngår risikostyringsfunksjonen i SB1F AS' modell med tre forsvarslinjer. Risikostyringsfunksjonens oppgaver er definert av styret i "Policy for Risikostyringsfunksjonen". Risikostyringsfunksjonen er organisert slik at den er uavhengig fra løpende driftsrelaterte oppgaver, og har møterett i sentrale beslutningsfora i SB1F AS

Risikostyringsfunksjonen har ansvaret for å koordinere og utøve kontroll med selskapets risikostyringsaktiviteter og kjerneprosesser innenfor risikostyring, påse at det eksisterer prosesser for å identifisere fremtidige risikoer, videreutvikle rammeverk og system for risikostyring og gjennomføre og utvikle selskapets ORSA-prosess.

Gjennom måling og vurdering av den overordnede risikosituasjonen overvåkes selskapets totale risikobilde. Risikostyringsfunksjonen arbeider systematisk og risikobasert etter funksjonens årsplan. Risikostyringsfunksjonens årsplan behandles årlig av selskapets styre, og det rapporteres kvartalsvis status til ledelse og styret.

EGENVURDERING AV RISIKO OG SOLVENS (ORSA)

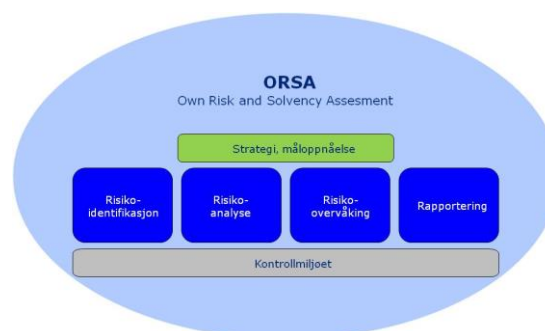
ORSA består av en fastsatt prosess for å definere, vurdere og styre selskapets risiko og solvensposisjon. Prosessen skal minimum gjennomføres årlig eller hyppigere ved vesentlig endring i selskapets risikoprofil. Hovedformålet med ORSA prosessen er å fastsette selskapets faktiske kapitalbehov og mål i forhold til selskapets spesifikke risikoprofil og styrets risikotoleranse. Risikotoleransen skal gi uttrykk for ønsket risikonivå for at selskapet skal tåle ventede og uventede tap, hensyntatt selskapets strategier, forretningsplaner og risikoeksponering.

ORSA er helheten av de prosesser og prosedyrer som benyttes for å:

- Identifisere, vurdere, overvåke, styre og rapportere risikoer som selskapet er eller kan bli eksponert for
- Avgjøre nødvendig kapital for å sikre at overordnede solvenskrav overholdes.

ORSA er integrert som en del av selskapets risikostyringssystem og inngår i strategiske beslutninger. Dette for å sikre effektiv risikostyring og integrasjonen mellom strategier, risikostyring og kapitalplanlegging, og vil bidra til økt forståelse av selskapets risikoeksponering.

ORSA prosessen sikrer at selskapets styre og ledergruppe har en høy bevissthet rundt de risikoer som selskapet er eksponert mot, samt kontroll over tåleevnen selskapet har for å motstå eventuelle tilbakeslag/finansielle krisesituasjoner.

Figur 3: ORSA prosessen

Resultatene fra ORSA prosessen samles til en ORSA rapport som godkjennes av selskapets styre og rapporteres årlig til Finanstilsynet.

Styret i SB1F AS har det overordnede ansvaret for ORSA i selskapet, og legger premisene for gjennomføringen. Risikostyringsfunksjonen har hovedansvaret for å

koordinere gjennomføring av prosessen herunder gi styret nødvendig og tilstrekkelige beslutningsinformasjon. ORSA-prosessen kan sees på som en løpende risikostyringsprosess som pågår gjennom året, og omfatter alle vesentlige elementer knyttet til selskapets risikostyring og internkontroll.

B.4 INTERNKONTROLLSYSTEM

Selskapet har et omfattende internkontrollsystem som inkluderer risikoworkshop i ledergruppen og de ulike forretningsområdene, stikkprøvekontroller, revisjoner, hendelsesrapportering og et system for oppfølging av forbedringstiltak. I tillegg gjennomfører selskapet en internkontroll årlig for å bekrefte kvaliteten på etablerte prosesser og kontrolltiltak.

Selskapet gjennomfører årlig en egenvurdering av styring og kontroll i forbindelse med internkontrollprosessen. Det gjennomføres årlig en risikokartlegging i forretningsområdene hvor fokuset er å identifisere samt vurdere sentrale risikoer for den enkelte enheten. På bakgrunn av gjennomgangen utarbeides relevante tiltak som følges opp løpende gjennom året. Risikoene følges opp løpende gjennom året. I tillegg gjøres en vurdering av administrativ risiko, som inkluderer det operative arbeidet med risikoidentifikasjon, risikovurdering, gap - analyse, og tiltaksidentifisering. Vurderingene gjøres med særlig fokus på å avdekke svakheter i kontrollmiljøet, mangler i innarbeidede kontrolltiltak, mangler i kompetanse og sentrale IT- risikoer. Internkontrollen rapporteres hovedsakelig gjennom den årlige lederbekreftelsen, og det enkelte forretningsområdets arbeid med tiltak følges opp gjennom året av compliance- og risikostyringsfunksjonen.

Det gjennomføres også en kartlegging av kvaliteten i sentrale IT prosesser. Formålet er å kartlegge hvorvidt selskapet oppfyller offentlige pålegg som har basis i Finanstilsynets IKT forskrift, samt Personopplysningsloven med tilhørende forskrifter. Gjennomgangen baseres på COBITS beskrevne IT prosesser og gjennomføres ved at de mest forretningskritiske systemer angis i rangert orden. Risikovurderingen gjennomføres basert på IT-systemenes tilstand samt etablerte kontrolltiltak rundt systemet. En vurdering av oppfyllelse av personopplysningslovens IKT-krav inngår i gjennomgangen.

Alle vesentlige oppfølgingspunkter fra internkontrollprosessen og revisjonsrapporter følges opp og dokumenteres i selskapets risikostyringssystem.

COMPLIANCEFUNKSJONEN

Compliancefunksjonen inngår i SB1F AS' modell med tre forsvarslinjer og er plassert som en andrelinjefunksjon sammen med de øvrige kontrollfunksjonene. Compliancefunksjonens oppgaver er definert av styret i "Policy for Compliancefunksjonen". I utøvelsen av oppgaver er compliancefunksjonen uavhengig av ledelse og andre virksomhetsområder i selskapet.

Compliancefunksjonen har oppgaver knyttet til kontroll av selskapets etterlevelse, jevnlig vurderinger av etablerte rutiner og retningslinjer, og forebyggende råd og veiledning om selskapets forpliktelser knyttet til de rettslige rammebetingelsene som regulerer virksomheten. Compliancefunksjonen påser og bidrar til at selskapets interne kontrollsystemer og rutiner sikrer en forskriftsmessig, forsvarlig og effektiv drift. Gjennom stikkprøvekontroller, råd og veiledning bidrar compliancefunksjonen til å avdekke risikoområder som bør forbedres. Compliancefunksjonens aktiviteter og ressursallokering er vurdert ut fra en risikovurdering basert på risikoworkshops i selskapets forretningsområder, tidligere erfaringer og funn, internrevisjonens rapporter, lederbekreftelse og internkontrollgjennomgang. Compliancefunksjonen har møterett i sentrale beslutningsfora i SB1F AS.

Compliancefunksjonen har en direkte rapporteringslinje til selskapets styre og ledelse. Det utarbeides kvartalsvise rapporter som sendes til ledelsen og selskapets styre.

B.5 INTERNREVISJONFUNKSJONEN

Internrevisjonen er en uavhengig kontroll- og rådgivningsfunksjon som skal bidra til at organisasjonen på en effektiv og tilfredsstillende måte når sine mål. Internrevisjonen utføres på oppdrag av styret og utføres av eksterne aktører. Internrevisjonen gir råd til ledelsen om selskapets risikostyring og internkontroll og rapporterer direkte til styret.

Styret i SB1F AS har vedtatt en policy for internrevisjonsfunksjonen. I henhold til denne policyen skal det årlig utarbeides en revisjonsplan for selskapet. Formålet med den årlige internrevisjonsplanen er å sikre at internrevisjonen kan gi en dekkende vurdering av selskapets governance, risikostyring, compliance og internkontroll slik policyen for internrevisjonsfunksjonen og regelverket krever. Dette krever at alle risikofylte områder gjennomgås planmessig. Videre skal internrevisjonsplanen sikre at den ivaretar styrets behov.

Gjennom internrevisjonens årsplan implementeres styrets føringer i policy for internrevisjonsfunksjonen. Internrevisjonsplanen skal gi styret nødvendig grunnlag til å kunne fatte beslutninger knyttet til internrevisjonens prioriteringer, ressursbruk og kompetanse. Revisjonsplanen inneholder derfor en beskrivelse av hvilke internrevisjonsaktiviteter og -prosjekter som prioriteres, ressursomfang og en presentasjon av internrevisjonsteamet, deres kompetanse og erfaringsbakgrunn.

Revisjonsplanen utarbeides hvert år basert på internrevisjonens risikovurdering, samt mottatte innspill fra ledelsen. Planen skal sikre at sentrale risikoer og utfordringer i forhold til virksomhetens mål og strategier dekkes.

Internrevisjonen utfører en rekke revisjonsprosjekter hvert år, hvor det utarbeides en rapport for hvert prosjekt som gjengir de vesentligste funn og anbefalinger. Funnene og anbefalingene følges opp i selskapets risikostyringssystem.

B.6 AKTUARFUNKSJONEN

Aktuarfunksjonen inngår i SB1F AS' modell med tre forsvarslinjer og er plassert som en andrelinjefunksjon sammen med de øvrige kontrollfunksjonene. Aktuarfunksjonens oppgaver er definert av styret i "Policy for Aktuarfunksjonen". I utøvelsen av sine daglige oppgaver er aktuarfunksjonen uavhengig av ledelse og andre virksomhetsområder i selskapet. Aktuarfunksjonen har møterett i sentrale beslutningsfora i SB1F AS.

Aktuarfunksjonen har ansvar for følgende hovedområder gitt i Solvens II regelverket:

- Prosess for fastsettelse av forsikringstekniske avsetninger til Solvens II formål
- Uttale seg om selskapets retningslinjer for tegning av forsikringer
- Uttale seg om selskapets reassuransprogram
- Bidra til en effektiv implementering av selskapets risikostyringssystem
- Aktuarfunksjonens rapport til styret og ledelse

I tillegg er aktuarfunksjonen tillagt enkelte tilleggsoppgaver. Aktuarfunksjonen utarbeider minst årlig en rapport til styret og ledelsen i selskapet som dekker ansvarsområdene til aktuarfunksjonen.

B.7 UTKONTRAKTERING

SB1F AS skal ha en effektiv prosess som skal sikre tilfredsstillende etterlevelse av regelverk, og at selskapet ikke påføres tap eller sanksjoner som følge av ekstern aktørs brudd på avtaler og regler knyttet til utkontraktering. Dette skal skje gjennom:

- Et tydelig definert ansvarsforhold for alle utkontrakterte tjenester/system
- Avtaler med utkontraktører som er tydelig i forhold til ansvar og forventning, samt muliggjør innsyn, og sanksjoner i tilfelle brudd
- Å sikre at leverandøren har etablert tilfredsstillende internkontrollsystemer, herunder beredskapsplaner
- En effektiv og sikker rapportering av nødvendig data fra leverandøren til SB1F AS
- En effektiv prosess for å følge opp og rapportere etterlevelsen av avtalen

Før utkontraktering foretas skal det gjennomføres en behovsanalyse for å vurdere om prosessen eller funksjonen som er tenkt utkontraktert skal håndteres internt. Før en eventuell avtaleinngåelse skal det gjennomføres en vurdering av potensielle leverandører av tjenesten samt en risiko- og lønnsomhetsvurdering av de ulike leverandørene. Risikovurderingene skal inneholde en vurdering av de potensielle leverandørenes kompetanse og ressurser til å utføre oppdraget, data systemer og rutiner, selskapenes internkontroll- og compliancesystem og beredskapsplaner. I tillegg skal risikovurderingen inneholde en vurdering av selskapenes økonomiske stilling og sannsynlighet for mislighold og annen ikke-oppfyllelse av forpliktelsene. En forhøyet risiko skal utlede etterspørsel etter ny/ mer informasjon, eller vurdering av alternative leverandører.

Det skal foreligge skriftlige rutinebeskrivelser for den utkontrakterte tjenesten som skal sikre at oppgavene utføres korrekt. Det skal løpende gjøres en vurdering av den leverte tjeneste, og om den er i henhold til avtaler, og SLA-avtaler. Eieren av den utkontrakterte tjenesten skal minimum årlig gjennomføre en vurdering av selskapets evne til å levere den avtalte tjeneste (fare for insolvens, konkurs, nedleggelse, oppkjøp eller lignende). En forhøyet risiko må utlede handlinger som å etterspørre mer informasjon, starte en vurdering av alternative leverandører, eller vurdere å hente tilbake den utkontrakterte tjeneste.

Nedenstående tabell viser en oversikt over vesentlige utkontrakterte tjenester:

Utkontrakterte funksjoner/ oppgaver	Jurisdiksjon	Tjenesten som leveres
Internrevisjon	Norge	Innehar internrevisjonsfunksjonen
Fonds-administrasjon	Storbritannia	Depotjenester, back- og mid office oppgaver
Pensjonsforvaltning	Norge	Drift og forvaltning av ytelsespensjon

Tabell 7: Oversikt over vesentlige utkontrakterte tjenester

B.8 ANDRE OPPLYSNINGER

Informasjonen i kapittel B gir et korrekt og hensiktsmessig bilde av selskapets system for risikostyring og internkontroll gjennom perioden.

C. RISIKOPROFIL

Kvantifisering av selskapets risiko gjøres basert på Pilar 1 og 2 under Solvens II. Selskapet beregner Pilar 1 etter standardformelen.

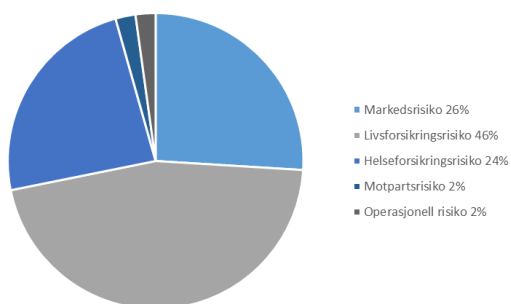

Figur 4: Overordnet risikoprofil basert på hovedkategoriene i Standardformelen

Solvenskapitalkrav for SB1F AS pr. 31.12.2018 utgjorde 5 151 mill. kroner og solvenskapitalen utgjorde 9 668 mill. kroner, tilsvarende en solvensmargin på 188%, en økning fra 167% sammenlignet med 31.12.2018. Reduksjonen skyldes endringer i både solvenskapital og solvenskapitalkrav.

Den vesentligste endringene i solvenskapital fra fjoråret er økt egenkapital men samtidig redusert kapitalbidrag fra produktene. De største endringene i solvenskapitalkrav er redusert markedsrisiko og redusert effekt av tapsabsorberende evne fra kunder, men samtidig økt effekt av tapsabsorberende evne av utsatt skatt. Kapitalkravet for livsforsikringsrisiko er redusert som følge av lavere avgangsrisiko og kostnadsrisiko, mens helseforsikringsrisiko er tilnærmet uendret fra fjoråret. Reduksjonen i markedsrisiko skyldes hovedsakelig lavere aksjerisiko og spreadrisiko.

Tabellen nedenfor viser hvordan selskapets beregnede risiko var fordelt pr. 31.12.2018 mellom de ulike hovedkategoriene i standardformelen under Solvens II. Solvensmarginen på 188% tilfredsstillende selskapets definerte kapitalmål mellom 140-160%.

Figur 5: Overordnet risikoprofil per 31.12.2018

C.1 FORSIKRINGSRISIKO

Forsikringsrisiko omfatter de risikoer selskapet er eksponert for gjennom de ulike forsikringsproduktene selskapet tilbyr. Forsikringsrisiko omfatter modulene for Forsikringsrisiko Liv og Forsikringsrisiko Helse under Solvens II.

Det forventes at sammensetning av forsikringsrisiko som beskrevet i dette kapittelet kan endre seg i selskapets forretningsplanleggingsperiode ved en eventuell fisjon av personrisikoproduktene.

FORSIKRINGSRISIKO LIV

Forsikringsrisiko liv omfatter de risikoene selskapet er eksponert for knyttet til livsforsikring, som vist i figuren nedenfor.

Figur 6: Forsikringsrisiko liv

I Tabell 8 gis en nærmere forklaring av de ulike risikotypene som faller inn under Forsikringsrisiko Liv.

Risikotype	Forklaring
Dødsrisiko	Risiko for tap knyttet til at dødeligheten blir høyere enn beste antakelse, og at selskapet derfor får flere dødsrisikoutbetalinger enn forutsatt.
Opplevelsesrisiko	Risiko for tap knyttet til at dødeligheten blir lavere enn beste antakelse, og at selskapet derfor må utbetale pensjoner over en lengre periode enn forutsatt.
Uførhetsrisiko	Risiko for tap knyttet til at uførheten blir høyere eller at færre blir friske enn beste antakelse, og at selskapet derfor får høyere uføreutbetalinger enn forutsatt.
Kostnadsrisiko	Risikoen for tap knyttet til at kostnadene og inflasjonen blir høyere enn beste antakelse, slik at selskapet får høyere administrasjonsutgifter enn forutsatt.
Avgangsrisiko	Risiko for tap knyttet til at avgangen avviker fra beste antakelse. Med avgang menes alle lovbestemte eller kontraktsmessige rettigheter kunden har til å avslutte, gjenkjøpe, redusere eller innskrenke kontrakten.
Katastroferisiko	Risiko for tap fordi erstatninger knyttet til dødelighet, uførhet, ulykke eller sykdom øker som følge av en katastrofe knyttet til ulykke eller pandemi. Dersom mange av selskapets kunder med samlet høy forsikringsrisiko oppholder seg på samme sted, for eksempel i samme bygning, utgjør dette en konsentrasjonsrisiko.

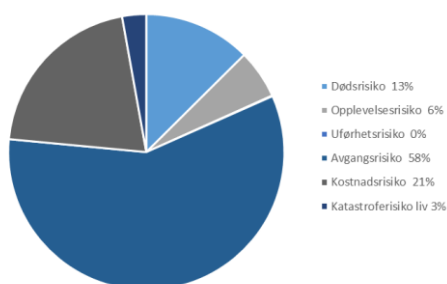
Tabell 8: Risikotyper Forsikringsrisiko Liv

Under Forsikringsrisiko Liv utgjør avgangs-, kostnads- og dødsrisiko de største risikoene for selskapet.

Avgangsrisikoen fremkommer som tap på eiers kapital ved umiddelbar frivillig avgang. For produkter med gode resultater vil dette medføre kapitalkrav for avgangsrisiko, da fremtidig forventet resultat til eier vil reduseres.

Kostnadsrisiko regnes som tap på eiers resultat gitt økt kostnadsnivå på 10 prosent og en økning i kostnadsinflasjon på 1 prosent årlig i forhold til beste estimat.

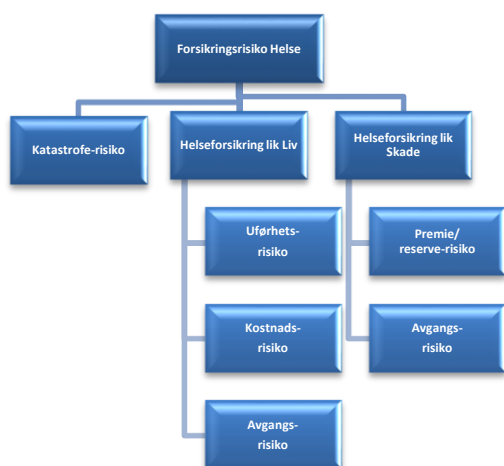
Figuren nedenfor viser fordelingen av typer forsikringsrisiko liv:

Figur 7: Forsikringsrisiko Liv per 31.12.2018

FORSIKRINGSRISIKO HELSE

Forsikringsrisiko Helse omfatter de risikoene selskapet er eksponert for knyttet til helseforsikring, som vist i figuren nedenfor.

Figur 8: Risikokategorier Forsikringsrisiko Helse

I Tabell 9 gis en nærmere forklaring på de ulike risikotypene som hører til Forsikringsrisiko Helse.

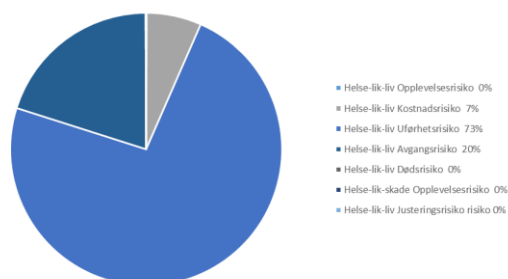
Risikotype	Forklaring
Katastrofe-, uførehets-, kostnads- og avgangsrisiko	Se definisjon gitt i Tabell 8 i kapittel C.1 under avsnittet Forsikringsrisiko Liv

Risikotype	Forklaring
Premie- og reserve risiko	Risiko for at premier og tilhørende premiereserver ikke er tilstrekkelige i forhold til de forpliktelser selskapet har påtatt seg ved inngåelse av forsikringskontrakter (tegningsrisiko), og risiko for at erstatnings-avsetningene og utbetalingsreservene ikke er tilstrekkelige i forhold til de krav avsetningene skal dekke (reserverisiko). Kostnadsrisikoen en del av premierisikoen i dette segmentet.

Tabell 9: Risikotyper Forsikringsrisiko Helse

Under Helseforsikring-lik-liv utgjør uførhet den største risikoen. For Helseforsikring-lik-skade er premie/reserverisiko den største risikoen. Fordelingen av helseforsikringsrisiko pr. element fremgår av Figur 9.

Figuren nedenfor viser fordelingen av typer forsikringsrisiko helse:

Figur 9: Forsikringsrisiko Helse per 31.12.2018

Selskapets risikotoleranse knyttet til tegning av forsikringsrisiko er uttrykt gjennom selskapets kjerneprosesser og retningslinjer knyttet til risikoovertagelse samt produktutvikling og prising.

Selskapet har retningslinjer for risikoutvelgelse både for bedrifts- og privatmarked som risikovurdering, risikoklassifisering, helsevurdering og beløpsgrenser på forsikringssum ved tegning.

RISIKOREDUKSJONSTEKNIKKER

Vurdering av reassuranse inngår som en del av selskapets produktutviklingsprosess for alle nye produkter og endring av eksisterende produkter. Videre er selskapets risikoprofil og risikobærende evne sentrale faktorer ved bestemmelse av hensiktsmessige former for reassuranse. Selskapets reassuransepolicy gir hovedmålene for reassuranseprogrammet, inkl. å redusere selskapets katastroferisiko.

SENSITIVITETSANALYSE

Solvensmarginberegningen er basert på en rekke forutsetninger. Selskapet utfører en rekke sensitivitetsanalyser basert på endringer i disse forutsetningene for å overvåke hvordan selskapets solvensmargin vil kunne påvirkes av ulike hendelser.

Tabellen nedenfor viser sensitiviteter målt i endring i solvensmargin.

Forsikringsrisiko - Sensitiviteter	
Solvensmargin per 31.12.2018	188 %
Driftskostnader 10% opp	183 %
Erstatningsprosent 10 pp opp	174 %

Tabell 10: Sensitiviteter forsikringsrisiko

C.2 MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko består av risiko knyttet til negativ verdiutvikling i aksjer, renter, kredittmarginer (spread), valuta og eiendom. I tillegg vil selskapet kunne ha mulighet til å ha en mindre andel av alternative investeringer som for eksempel hedgefond og private equity.

Tabellen nedenfor gir en beskrivelse av de ulike typene markedsrisiko:

Markedsrisiko	
Risikokomponent	Forklaring
Aksjerisiko	Aksjerisiko er risiko knyttet til endring i markedsverdi for posisjoner i egenkapitalinstrumenter, herunder aksjer, aksjefond, kombinasjonsfond, hedgefond og private equity, samt derivater med egenkapitalinstrumenter som underliggende.
Renterisiko	Renterisiko defineres som endring i markedsverdier på selskapets investeringer i obligasjons- og sertifikatmarkedet samt selskapets forsikringsforpliktelser som følge av endring i markedsrentene.
Eiendomsrisiko	Eiendomsrisiko er risiko knyttet til verdiutvikling på selskapets posisjoner i fast eiendom. Eventuelle plasseringer i eiendomsfond som ikke har et vesentlig innslag av lånefinansiering medregnes under vurderingen av eiendomsrisiko.
Kredittmarginrisiko (spreadrisiko)	Kredittmarginrisiko er risiko for endring i markedsverdi på selskapets investeringer i rentepapirer som følge av endring i kredittmarginer for ulike kreditttrating klasser.
Valutarisiko	Valutarisiko er risiko for tap som oppstår som følge av endring i kursen mellom norske og utenlandske valutaer.

Tabell 11: Risikotyper markedsrisiko

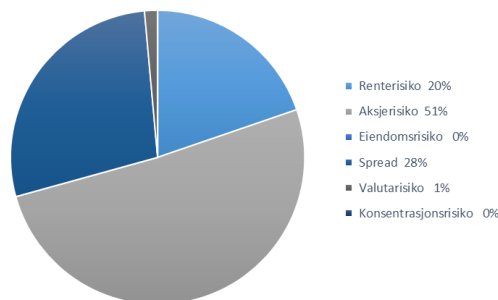
Eiendomsinvesteringene i SB1F AS (eiendomsdøtre) er å anse som strategiske aksjeinvesteringer og stresses dermed som aksjer og ikke som eiendom.

Aksjerisiko (inkludert eiendom som stresses som strategiske aksjeinvesteringer) og kredittmarginrisiko

(spreadrisiko) er de største markedsrisikoene under Solvens II.

For renterisiko beregnes hva som gir størst negativ effekt av rentefall og renteoppgang. Pr. 31.12.2018 er det rentenedgang som gir størst beregnet tap for selskapet.

Figuren nedenfor viser prosentvis fordeling av selskapets markedsrisiko brutt ned på de ulike risikoelementene¹.

Figur 10: Markedsrisiko per 31.12.2018

Kapitalforvaltningen er delt inn i følgende porteføljer; kollektivporteføljene, investeringsvalgporteføljen og selskapsporteføljen.

Forvaltningen av kundemidlene forvaltes i egne kollektivporteføljer ut fra de ulike produktenes egenskaper. En betydelig andel av plasseringene i kollektivporteføljene er i eiendom og obligasjoner som måles til amortisert kost i regnskapet. I kollektivporteføljene samlet har selskapet en aksjeandel på 10,4 prosent.

Midlene knyttet til livsforsikring med investeringsvalg forvaltes i investeringsvalgporteføljen. Kundene fastsetter forvaltningen av investeringsvalgporteføljen og bærer også markedsrisikoen knyttet til disse midlene. Selskapets kapital forvaltes i en egen selskapsportefølje. Risikoen i selskapsporteføljen bæres fullt ut av SB1F AS.

Styring av forvaltningskapitalen skjer gjennom en modell der selskapets finansielle eksponering vurderes samlet.

FORSVARLIG KAPITALFORVALTNING

Styret har fastsatt rammer og retningslinjer for kapitalforvaltningen og styring av markedsrisiko som sikrer en forsvarlig kapitalforvaltning i tråd med forsiktighetsprinsippet.

Styret fastsetter nominelle rammer for hver aktivaklasse, i tillegg setter også styret rammer innenfor aktivaklassene. Rammene og investeringsstrategien sikrer dermed at investeringene har riktig profil og eksponering med tanke på kredittkvalitet, likviditet, prising, målbarhet med mer. Eksempelvis er det blant annet krav til hvor stor del av porteføljen som skal være i Investment grade rentepapirer og hvor stor del som kan

¹ Selskapets investeringer i eiendom beregnes under Solvens II som aksjerisiko (type 2).

være i såkalte High yield rentepapirer, med noe høyere risiko og forventet avkastning.

Eksponeringen mot utenlandsk valuta i investeringsporteføljen er valutasikret til NOK i den grad det foreligger kjente markedspriser i den respektive valutaen. Dette betyr at valutarisikoen er uvesentlig i porteføljen.

Diversifisering og spredning av de ulike risikotypene og verdipapirene i investeringsporteføljen er sentralt i investeringsstrategien og tilhørende retningslinjer. Hovedformålet er at ingen forvaltere, enkeltfond eller enkeltinvesteringer skal kunne dominere avkastningen og risikoen i porteføljen. Det benyttes derfor flere forvaltere og det settes krav til maksimal konsentrasjon mot motparter der det er relevant og kan være en utfordring.

Selskapet benytter eksterne forvaltere i forvaltningen, dette betyr at det velges uavhengige forvaltere til å forvalte de ulike mandatene innenfor aksjer og renter.

Ved investering i nye produkter, aktivaklasser eller instrumenter vil det gjennomføres utstrakt testing og inngående vurderinger før man investerer i disse. Dersom det på basis av vurderingene og undersøkelsene besluttes å investere i en ny type instrument eller aktivaklasse, vil man investere ett mindre beløp for å sikre at det ikke dominerer avkastningen og risikoen, samtidig som man observerer at instrumentet utvikler seg som forventet.

RISIKOEKSPONERING

Selskapet har en betydelig eksponering mot markedsrisiko gjennom selskapets investeringsporteføljer. Styret har vedtatt særskilte rammer for de ulike aktivaklassene innenfor hver investeringsportefølje. Rammene revideres årlig gjennom selskapets investeringsstrategi og policy for markedsrisiko.

Obligasjoner bidrar til forutsigbarhet og stabilitet i avkastningen. Renteeksponeringen i SB1 Forsikring omfatter både omløpsrenter og anleggsobligasjoner. SB1F AS investerer i aksjer for å oppnå en langsiktige avkastning og diversifiseringseffekt. Selskapet har aksjeeksponering mot både norske og globale markeder. Eiendom gir en stabil kontantstrøm og lavere risiko i porteføljen på grunn av diversifisering. Slike egenskaper er egnet som bidrag til å dekke årlige rentegarantier.

RISIKOKONSENTRASJON

Selskapets investeringsportefølje anses veldiversifisert både med hensyn på allokering mellom ulike aktivaklasser samt at ingen enkeltinvesteringer utgjør en uforholdsmessig stor andel av investeringene. Selskapet anses å ha en forsvarlig risikokonsentrasjon innenfor markedsrisiko.

RISIKOREDUKSJONSTEKNIKKER

Det vesentligste av selskapets brutto valutaeksponering kan tilskrives utenlandske aksjer i investeringsvalgporteføljen og kollektivporteføljene.

Selskapets valutaseksponering sikres ved hjelp av handel i valutawapper og valutaterminer mot ulike motparter. Valutasikringen overvåkes daglig av forvaltningsavdelingen i selskapet og valutarisikoen anses å være minimal.

SENSITIVITETSANALYSE

Selskapet utfører sensitivitetsanalyser for å overvåke hvordan selskapets solvensmargin vil kunne påvirkes av ulike hendelser. Risikoberegningen for Pilar 1 under Solvens II er basert på en rekke forutsetninger. Tabellen nedenfor viser noen sensitiviteter målt i endring i solvensmargin.

Markedsrisiko - Sensitiviteter	
Solvensmargin pr. 31.12.2018	188 %
Aksjefall 20%	179 %
Rentekurve ned 50 bp	180 %

Tabell 12: Sensitiviteter markedsrisiko

C.3 MOTPARTSRISIKO

Motpartsrisiko defineres som risiko for tap som følge av at motparter i derivatposisjoner, inngåtte reassuransavtaler og øvrige fordringer ikke kan møte sine forpliktelser over de kommende 12 månedene.

Selskapets motpartsrisiko stammer i fra inngåtte reassuranskontrakter, bankinnskudd, derivater og fordringer. For SB1F AS er motpartsrisiko fra fordringer og bankinnskudd den største risikoen innenfor motpartsrisiko.

Risikostyringsfunksjonen overvåker investeringer pr. utsteder og informerer Forsikringsforvaltning fortløpende hvis investering på en enkelt utsteder nærmer seg øvre grense for konsentrasjonsrisiko etter Pilar 1. Aktuarfunksjonen vurderer reassuransprogrammet minst en gang i året. For å redusere motpartsrisiko er det satt rammer for inngåelse av reassuranskontrakter der valgt reassurandør ikke skal ha lavere offisiell rating enn A- og at risikoen skal spres på flere reassurandører. Rating sjekkes jevnlig.

C.4 LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risiko for at selskapet ikke klarer å betjene forpliktelsene innen forfall uten at det oppstår vesentlige ekstrakostnader. For å unngå dette er likviditetsstyring viktig både på et operasjonelt og strategisk plan.

I selskapets policy for likviditetsrisiko er ramme for saldo på bank og nedre ramme for likviditetsbuffer i selskapsporteføljen gitt. Selskapets beholdning i bankinnskudd (saldo) overvåkes av selskapets regnskapsavdeling som rapporterer til risikostyringsfunksjonen og Forsikringsforvaltning hvis saldo er utenfor interne rammer. Rapporten inneholder likviditetsprognose og kontroll på rammer for saldo på bankkonto.

Selskapet har en beredskapsplan som beskriver hvilke tiltak som skal iverksettes dersom kritiske situasjoner oppstår.

Generelt sett anses selskapets likviditetsrisiko for å være lav. Med bakgrunn i at saldo overvåkes daglig og erfaring ved at midler overføres raskt ved brudd på rammer for saldo på driftskonti, vurderes det at kontrollrutinene og utøvelsen av disse er på et tilfredsstillende nivå gitt vurderingen av risikoen.

FORTJENESTE I FREMTIDIGE PREMIER

Beregningen av «Expected profits in future premiums» (EPIFP) gjøres på hver homogene risikogruppe og samles i en post. Pr. 31.12.2018 var den beregnede fortjenesten i fremtidige premier på 8 862 mill. kroner. Beregningen gjenbraker elementene fra solvenskapital beregningen i Pilar 1 i henhold til artikkel 260 i Solvens II-forordningen. Beregningen er sensitiv for blant annet endring i rentenivå samt fremtidige erstatninger.

C.5 OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko er risikoen for tap som en følge av sviktende interne rutiner eller prosesser. Dette kan relatere seg til menneskelig svikt, systemsvikt eller eksterne hendelser. Den operasjonelle risikoen favner således over alle øvrige risikokategorier og er ment å adressere disse i den grad de ikke eksplisitt er dekket av de respektive risikokategoriene. Operasjonell risiko under standardformelen omfatter ikke risiko relatert til strategiske beslutninger eller omdømmerisiko.

Kapitalkravet for den operasjonelle risikoen beregnes under standardformelen basert på et volummål for premier og reserver.

Selskapet har etablert en policy for styring og kontroll av operasjonell risiko som gir overordnede føringer for å sikre at SB1F AS har effektive og hensiktsmessige prosesser for styring og kontroll av operasjonell risiko.

Selskapet har etablerte rutiner for internkontroll og organisering av virksomheten. Det er etablert:

- Tydelige fullmakter
- En klar ansvarsfordeling
- Tilfredsstillende opplæring av medarbeidere
- Tekniske reserveløsninger
- Et solid juridisk avtaleverk
- Utkontrakteringsavtaler med SpareBank 1 Skadeforsikring AS

Videre er det etablert et kontrollmiljø som omfatter internkontrollgjennomgang, risikoworkshops, hendelses-database for registrering av uønskede hendelser samt en risikostyringsdatabase for oppfølging av tiltak. Det foretas også en kartlegging av den operasjonelle risiko i forbindelse med oppfyllelse av IKT-forskriften, dette gjøres gjennom en årlig COBIT-undersøkelse (Control Objectives for Information Technology).

C.6 ANDRE VESENTLIGE RISIKOER

Gjennom selskapets ORSA prosess identifiserer selskapet også risiko av mer strategisk og forretningsmessig karakter. Strategisk risiko defineres som risiko for tap som følge av manglende evne til å implementere forretningsplaner, feilvalgte strategiske beslutninger, manglende allokering av ressurser, eller tilpasninger av forretningen til endringer i markedet. Forretningsmessig risiko defineres som risiko for tap som følge av uventede endringer i juridiske rammebetingelser, endringer i eksterne politiske, økonomiske og sosiale forhold.

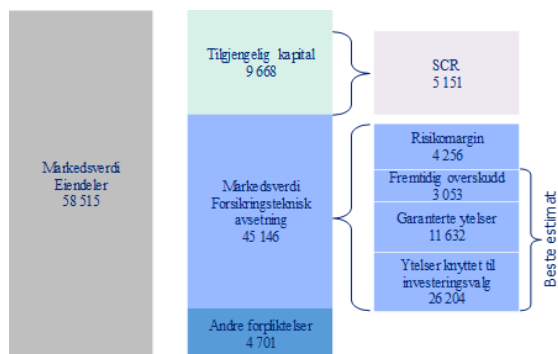
Strategisk og forretningsmessig risiko har stort fokus i selskapet og følges opp løpende. Dette innebærer å følge nøye med på utvikling i rammebetingelser, endringer i eksterne politiske, økonomiske og sosiale forhold.

C.7 ANDRE OPPLYSNINGER

Informasjonen i kapittel C gir et korrekt og hensiktsmessig bilde av selskapets risikoprofil gjennom rapporteringsperioden.

D. VERDSETTING FOR SOLVENSFORMÅL

Verdsettelse etter Solvens II direktivets Artikkel 75 avviker fra den regnskapsmessige verdsettelse ved at eiendeler og forpliktelser skal vurderes til markedsverdi

Figur 11: Verdsettning for solvensformål²

D.1 EIENDELER

Verdsettelse av selskapets eiendeler for solvensformål er i stor grad i tråd med regnskapsstandardene.

Eiendeler (MNOK)	Solvens II verdi	Regnskapsverdi	Differanse
Immaterielle eiendeler	0	95	-95
Eiendeler i tilknyttet selskap/datterselskap	5 810	5 810	0
Aksjer	1	1	0
Obligasjoner	16 283	15 964	319
Kollektive fondsinvesteringer	6 382	6 382	0
Derivater	32	3	29
Andre investeringer	1 027	1 027	0
Eiendeler-investeringsvalg	27 854	28 266	-411
Gjenforsikringsfordringer	564	452	112
Fordringer på formidlere	81	71	10
Fordringer (handel, ikke forsikring)	71	81	-10
Kontanter og kontantekvivalenter	311	311	0
Alle andre eiendeler som ikke inngår i andre poster	99	99	0
Sum finansielle eiendeler	58 515	58 561	-47

Tabell 13: Eiendeler, Solvens II verdier sammenlignet med regnskapsførte verdier

De vesentligste forskjellene gjelder for verddivurdering av hold til forfall porteføljen, immaterielle eiendeler og gjenforsikring.

Obligasjoner (hold til forfall) og derivater har en merverdi på 319 mill. kroner pr. 31.12.2018 i forhold til bokført regnskapsmessig verdi. Hold til forfall er en intern

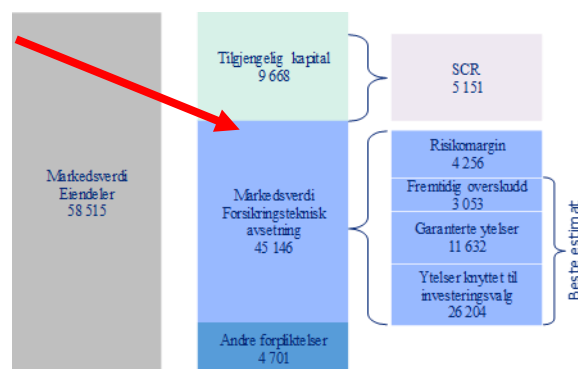
² Andre forpliktelser inkluderer ansvarlig lån

klassifisering som medfører at obligasjoner innenfor denne kategorien skal føres til amortisert kost i regnskapet, mens de under Solvens II skal føres til markedsverdi.

Immaterielle eiendeler er verdsatt til 0 i Solvens II balansen, da de ikke tilfredsstiller kravene om å være lett omsettelig.

Pr. 31.12.2018 er markedsverdien på gjenforsikring 112 mill. kroner høyere enn balanseført verdi, og øker tilgjengelig kapital tilsvarende. Hovedårsaken til økningen skyldes gruppeliv og antatt svakere resultater på premiefritak. Dette gir høyere avsetninger under Solvens II, som samtidig øker eiendelene fordi reassurandørs forpliktelse til SB1F AS øker.

D.2 FORSIKRINGSTEKNISKE AVSETNINGER

Figur 12: Forsikringstekniske avsetninger³

Overgang fra de regnskapsmessige avsetningene på 50 876 mill. kroner per 31.12.2018 til markedsverdi av forsikringstekniske avsetninger i Solvens II på 45 146 mill. kroner, genererer et kapitalbidrag til tilgjengelig kapital på 5 730 mill. kroner. Selskapets totale tilgjengelige kapital er på 9 668 mill. kroner.

De forsikringstekniske avsetningene er i dagens regnskapsregler fastsatt ut i fra tariff for gebyrer, grunnlagsrente og biometriske forutsetninger (død, uførhet og opplevelse). Under Solvens II består forsikringstekniske avsetninger av et beste estimat og en risikomargin.

Beste estimat skal utgjøre forventningsverdien av diskonterte fremtidige kontantstrømmer og fastsettes ved å benytte beste antakelse om blant annet biometriske forutsetninger og kostnader, i tillegg til at en gitt rentekurve fra EIOPA skal benyttes i stedet for faste grunnlagsrenter, jamfør Figur 12 under avsnittet om rentekurve og diskontering.

³ Andre forpliktelser inkluderer ansvarlig lån

Risikomargin er et påslag som skal reflektere kapitalkostnaden et annet selskap vil ha ved en eventuell overtakelse av selskapets forpliktelser. Risikomarginen beregnes på bakgrunn av alle forsikringsrisikoer, operasjonell risiko og motpartisiko knyttet til forsikring og framskrivning av disse til opphør av kontraktene.

Tabellen nedenfor viser selskapets forsikringstekniske avsetninger under Solvens II fordelt på ulike segment og fordelt på beste estimat og risikomargin.

Segment under Solvens II	Beste estimat	Risiko-margin	Forsikringstekniske avsetninger (=Beste estimat + Risikomargin)
Livsforsikring unntatt helseforsikring, herunder forsikring med investeringsvalg	37 407	2 752	40 159
Helseforsikring håndtert som livsforsikring	3 214	1 489	4 704
Helseforsikring håndtert som skadeforsikring	268	15	284
SUM	40 890	4 256	45 146

Tabell 14: Beste estimat og risikomargin per 31.12.2018

BESTE ESTIMAT

De forsikringstekniske avsetningene utgjør en dominerende andel av forpliktelsene i balansen, og selv små relative endringer i størrelsen på avsetningene kan gi store endringer i den tilgjengelige kapitalen og dermed den samlede solvensposisjonen under Solvens II. Samtidig er beregningen av avsetningene basert på kompliserte verdivurderingsmodeller som også er avhengige av en rekke forutsetninger. Kapittel C.1 og C.2 viser solvensmarginer beregnet med ulike forutsetninger.

Nedenfor beskrives en del sentrale forutsetninger generelt. Forutsetningene er satt etter beste skjønn og ved bruk av beste tilgjengelige informasjon, med bakgrunn i både interne og eksterne data.

Driftskostnader

Driftskostnadene har forholdsvis stor betydning, og modelleres avhengig av produktets natur. Utover dette ligger også forutsetning om en årlig inflasjon i driftskostnadene. Utgangspunktet for framskrivning av driftskostnader er kostnader knyttet til eksisterende bestand.

Erstatningsprosjenter

Erstatningsprosjenter er en vesentlig forutsetning. Erstatningsprosjenter reflekterer beste estimat for dødelighet og uførhet i forhold til tariff. I hovedsak er

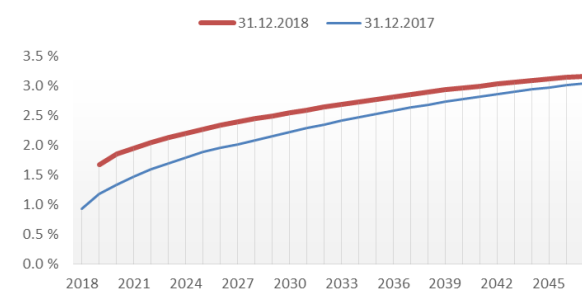
erstatningsprosjentene basert på selskapets erfaringer og prognoser.

Avgang

Avgang vil påvirke hvor mye av fremtidig underskudd/overskudd som skal medregnes som tilgjengelig kapital. Denne er særlig sentral for produkter med lang kontraktsgrense. I hovedsak er avgangsforutsetning satt basert på egne erfaringer eller prognoser.

Rentekurve og diskontering

Rentekurven er gitt av EIOPA. Lav rentekurve øker forsikringstekniske avsetninger for produkter med rentegaranti fordi eier da må dekke eventuelt renteunderskudd. Selskapet benytter EIOPAs volatilitetsjusterte rentekurve. Effekten av volatilitetsjustering er omtalt videre i avsnittet om permanent tiltak - volatilitetsjustert rentekurve.

Figur 13: Volatilitetsjustert rentekurve pr. 31.12.2018 og 31.12.2017 gitt av EIOPA

Volatilitet og korrelasjoner

Volatiliteter for de ulike aktivaklassene og korrelasjoner mellom disse inngår i beregningen av beste estimat. Det er lagt til grunn volatiliteter og korrelasjoner i normale markeder basert på markedsverdier (implisitte volatiliteter) der dette er tilgjengelig. For øvrig benyttes historikk. For aktivaklasser der det ikke er tilgjengelig historikk er parametere fastsatt skjønnsmessig.

Rentemodell

For beregning av beste estimat trengs stokastiske kjøring for å verdsette verdien av rentegarantien. Sentralt for dette er stokastisk modellering av renteutvikling. Det anses å være begrenset usikkerhet knyttet til rentemodell. Dette skyldes at andelen av garantiprodukter i selskapet ikke er så stor.

Ledelseshandlinger

For å kunne benytte seg av ledelseshandlinger i beregning av forsikringstekniske avsetninger må disse være formelt vedtatt av styret.

Kontraktens grense

Kontraktens grense er gitt av regelverket. Kontraktens grense bestemmer hvilke fremtidige kontantstrømmer (premier) som skal være med i verdsettelsen av beste estimat. Hovedregelen er at dersom selskapet har en

ensidig rett til å avslutte kontrakten, avvise premier eller endre premier eller ytelser under kontrakten på et tidspunkt i fremtiden, slik at premien fullt ut reflekterer risikoen i kontrakten, så skal ny premie med tilhørende forpliktelser etter dette tidspunktet ikke inngå i beregningene – det vil si utenfor kontraktens grense. For andre tilfeller skal premien (med tilhørende forpliktelser) hensyntas til kontraktens utløp – det vil si innenfor kontraktens grense.

Risikomargin

Risikomargin er et påslag som skal reflektere kapitalkostnaden et annet selskap vil ha ved en overtakelse av selskapets forpliktelser. SB1F AS beregner dette ved hjelp av en forenklet metode gitt i regelverket. Risikomarginen beregnes med bakgrunn i forsikringsrisiko fra beregning av kapitalkravet (SCR etter diversifisering) pr. segment (Livsforsikring, Helseforsikring-lik-liv og Helse-lik-skadeforsikring). SCR estimeres på bakgrunn av framskriving av alle forsikringsrisikoer alle fremtidige år. Risikomarginen beregnes som 6 prosent av nåverdien av alle fremtidige SCR (etter diversifisering).

Gjenforsikring

Pr. 31.12.2018 er markedsverdien på gjenforsikring 112 mill. kroner høyere enn balanseført verdi, og øker tilgjengelig kapital tilsvarende. Markedsverdien på gjenforsikring vises i Solvens II-balanse (se vedlegg F.1 S.02.01.01).

Permanente tiltak og overgangsregler

For at selskapene skal få tid på å tilpasse seg Solvens II åpner regelverket for overgangsregler og permanente tiltak. For SB1F AS er det spesielt tre tiltak som vil kunne være av betydning.

- Permanent tiltak: Volatilitetsjustert rentekurve
- Overgangsregel: Innfasing av aksjesjokk
- Overgangsregel: Tilpasning av de forsikringstekniske avsetningene

Dersom et selskap ønsker å benytte seg av overgangsregel om tilpasning av de forsikringstekniske avsetningene, må det søkes tillatelse fra Finanstilsynet. Søknad er ikke nødvendig for verken volatilitetsjustert rentekurve eller innfasing av aksjesjokk, men det skal vises hvilken effekt dette har for beregningen. SB1F AS har pr. 31.12.2018 ikke hensyntatt et redusert aksjesjokk eller overgangsregler for de forsikringstekniske avsetningene.

Overgangsregelen for rentekurven og matching-justering er ikke relevant for norske (livs)forsikringsforetak.

Permanente tiltak – volatilitetsjustert rentekurve

Som et permanent tiltak åpner regelverket for at selskapene kan bruke en volatilitetsjustert rentekurve,

som ligger noe høyere enn den risikofrie rentekurven pr. 31.12.2018. Når den volatilitetsjusterte rentekurven benyttes i beregningen må det i tillegg gjøres beregninger uten volatilitetsjustering for å kunne vise effekten. En volatilitetsjustert rentekurve er ment som et tiltak for å forbedre kapital situasjonen for selskap med langsiktige rentegarantier. SB1F AS har benyttet den volatilitetsjusterte rentekurven i beregningen per 31.12.2018.

Tabell 14 viser solvensmargin dersom selskapet hadde benyttet ikke-volatilitetsjustert rentekurve.

Solvensmargin 31.12.2018 (mill. kr.)	Med permanent tiltak	Uten permanent tiltak
Forsikringstekniske avsetninger	45 146	45 468
Tilgjengelig kapital (tellende i dekingen av SCR)	9 668	9 428
SCR	5 151	5 428
Solvensmargin	188%	174%
Tellende basiskapital i dekingen av MCR	8 847	8 620
MCR	1 288	1 357

Tabell 14: Solvensmargin med volatilitetsjustert og ikke-volatilitetsjustert rentekurve per 31.12.2018

Overgangsregel – tilpasning forsikringstekniske avsetninger

Som en overgangsregel åpner regelverket for gradvis innføring av forsikringstekniske avsetninger til markedsverdi. Dette for å hjelpe selskaper med lange rentegarantier der den risikofrie rentekurven ligger tidvis lavere enn den årlige garanterte renten.

I forskrift til finansforetaksloven kan overgangsregelen kun benyttes dersom selskapets samlede avsetninger er høyere i Solvens II enn i dagens regelverk. Dette er ikke tilfellet for SB1F AS pr. 31.12.2018. SB1F AS er dermed i en posisjon der overgangsregelen ikke har noen effekt.

D.3 ANDRE FORPLIKTELSER

Selskapet har ingen andre vesentlige forpliktelser.

D.4 ALTERNATIVE VERDSETTINGSMETODER

Selskapet benytter ingen alternative verdsettelsesmetoder.

D.5 ANDRE OPPLYSNINGER

Informasjonen i kapittel D gir et korrekt og hensiktsmessig bilde av selskapets verdsetting av eiendeler og forpliktelser for solvensformål gjennom perioden.

E. KAPITALSTYRING

Selskapet har etablert et internt fastsatt mål for solvensmargin etter Solvens II, hvor kapitalmålet er definert som et intervall på 140 % - 160 % beregnet ut ifra Pilar 1 standardmetoden. Det fastsatte kapitalmålet er styrende i forhold til selskapets strategi knyttet til kapitalstyring og tillegges vesentlig vekt ved vurderinger knyttet til kapitalbehov.

Gjennom selskapets ORSA prosess foretar selskapet fremskrivninger av kapitalbehov, både under mer normale/forventede scenarier samt ulike stressscenarier. Fremskrivningene gjøres med tidshorison på 5 år. Selskapets ORSA prosess er førende i forhold til å fastsette mål for kapitaliseringen samt identifisere behov for tiltak.

Solvensmarginen pr. utgangen av 2018 er på 188 prosent.

E.1 ANSVARLIG KAPITAL

Selskapets tilgjengelige kapital er på 9.668 mill. kroner pr. 31.12.2018, økt fra 9.303 mill. kroner på samme tidspunkt året før. Tier 1 kapital utgjør 8.589 mill. kroner, mens 1.079 mill. kroner utgjøres av Tier 2 kapital.

Selskapets tilgjengelige kapital har således økt med 365 mill. kroner i 2018. Forsikringstekniske avsetninger til markedsverdi har gitt et redusert bidrag til selskapets tilgjengelige kapital, hvor forskjellen mellom bokførte regnskapsmessige verdier og markedsverdi av de forsikringstekniske avsetningene har blitt redusert i perioden.

Tilgjengelig kapital per 31.12.2018 (MNOK)	Tier 1	Tier 2	Tier 3	SUM
Innskutt og opptjent egenkapital	4 185	79		4 264
Ansvarlig lånekapital		1 000		1 000
Sum kapital før justeringer	4 185	1 079	-	5 264
Effekt eiendeler – merverdi HTF inkl derivater	348			348
Effekt eiendeler - immaterielle eiendeler	-95			-95
Effekt eiendeler - gjenforsikring	112			112
Effekt fors. tekn. avs (kapitalbidrag)	5 730			5 730
Effekt utsatt skatt	-1 468			-1 468
Effekt annet	-222			-222
Tilgjengelig kapital	8 589	1 079	-	9 668

Tabell 15: Tilgjengelig kapital fordelt per kapitalklasse i SB1F AS

Tilgjengelig kapital (mill. kr.)	31.12.2018	31.12.2017	Endring
Innskutt og opptjent egenkapital	4 264	3 575	689
Ansvarlig lånekapital	1 000	1 000	-
Sum kapital før justeringer	5 264	4 575	689
Effekt eiendeler – merverdi HTF og derivater	348	503	-155
Effekt eiendeler - immaterielle eiendeler	-95	-137	42
Effekt eiendeler - gjenforsikring	112	-7	119
Effekt fors. tekn. avs (kapitalbidrag)	5 730	6 000	-270
Effekt utsatt skatt	-1 468	-1 576	108
Effekt annet	-222	-54	-168
Tilgjengelig kapital	9 668	9 303	365

Tabell 16: Endring tilgjengelig kapital 2017-2018

E.3 SOLVENSKAPITALKRAV OG MINSTEKAPITALKRAV

Under Solvens II beregnes et solvenskapitalkrav (SCR) og et minimumskapitalkrav (MCR). SCR skal representere den kapital et selskap må ha for å kunne tåle 99,5 prosent av mulige utfall på ett års sikt. MCR skal tilsvarende reflektere at selskapet minimum må tåle 85 prosent av mulige utfall på ett års sikt.

Ved brudd på SCR stilles det krav fra Finanstilsynet om å levere planer for hvordan selskapet skal kunne oppfylle SCR igjen. Det vil kreves at selskapets styre fremlegger eventuelle tiltak eller forbedringer av solvensposisjonen. I en normalsituasjon må selskapet i løpet av en periode på ni måneder igjen tilfredsstille SCR kravet.

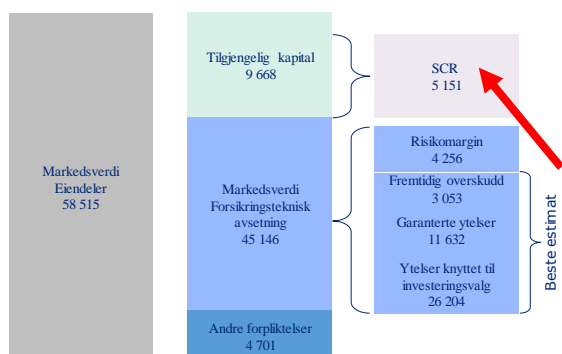
Ved brudd på MCR vil Finanstilsynet kunne frata selskapet konsesjonen dersom ikke selskapet møter kravet i løpet av tre måneder.

MINIMUMSKAPITALKRAV

Minimumskapitalkravet til selskapet er på 1.288 mill. kroner pr. 31.12.2018, redusert fra 1.392 mill. kroner fra 2017. Minimum 80 prosent av minimumskapitalkravet skal bestå av Tier 1 kapital, tilsvarende 1.030 mill. kroner per 31.12.2018. Selskapet hadde pr. 31.12.2018 Tier 1 kapital på 8 589 mill. kroner og har således tilstrekkelig kapital i forhold til MCR.

SOLVENSKAPITALKRAV (SCR)

SCR beregnes basert på sjokk-scenarier mot selskapets eiendeler og forpliktelser. SCR beregnes som BSCR tillagt operasjonell risiko og fratrukket tapsabsorberende evne. BSCR er beregnet ut fra sjokk av markeds-, livsforsikrings-, helseforsikrings- og motpartsrisiko, hensyntatt diversifiseringseffekt innad og mellom de ulike risikomodulene. Sjokkfaktorene og korrelasjonene mellom de ulike risikoene er gitt i regelverket når selskapet benytter standardmodell.

Figur 14: Solvenskapitalkrav⁴

Beregning pr. 31.12.2018 viser at selskapet har et samlet solvenskapitalkrav på 5.151 mill. kroner, redusert fra

5.570 mill. kroner fra året før. Solvenskapitalkravet er hensyntatt diversifisering, tapsabsorberende evne for forsikringstekniske avsetninger (effekt av overskuddsdeling) og utsatt skattefordel.

Markedsrisikoen er redusert med 424 mill. kroner, hovedsakelig med bakgrunn i redusert risiko som følge av lavere aksjebeholdning og redusert stressfaktor for aksjer og lavere spreadrisiko.

Tegningsrisiko, livsforsikring er redusert med 42 mill. kroner. Tegningsrisiko, helseforsikring er redusert med 38 mill. kroner. Samlet sett går avgangsrisikoen ned fra i fjor, men er sammensatt av at enkelte produkter har redusert avgangsrisiko, andre har økt. Reduksjon i avgangsrisiko skyldes i stor grad produktet innskuddspensjon med investeringsvalg inkl pensjonskapitalbevis som følge av redusert forventet lønnsomhet på pensjonskapitalbevis.

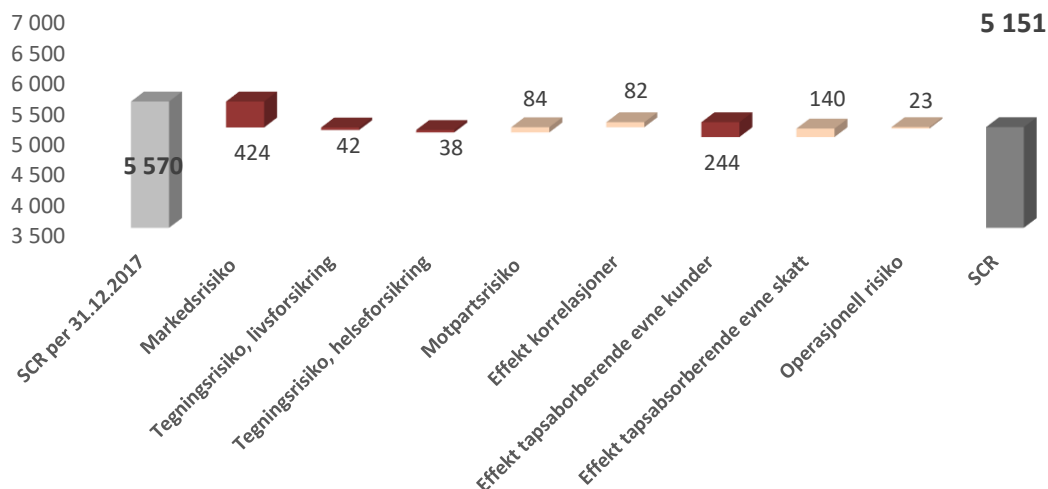
Samlet sett har selskapets kapitalkrav blitt redusert med 418 mill. kroner fra 2017 til 2018.

Solvenskapitalkrav MNOK	31.12.2018	31.12.2017	Endring
Markedsrisiko	4 344	4 768	-424
Motpartsrisiko	199	115	84
Tegningsrisiko, livsforsikring	5 073	5 114	-41
Tegningsrisiko, helseforsikring	2 263	2 302	-39
Effekt korrelasjoner	-3 359	-3 441	82
Effekt tapsabsorberende evne kunder	-1 861	-1 617	-244
Effekt tapsabsorberende evne skatt	-1 717	-1 857	140
Operasjonell risiko	208	185	23
SCR	5 151	5 570	-418

Tabell 17: Endring SCR 2017-2018

Tabell 18 viser ikke-diversifiserte tall for risiko delt opp i markedsrisiko, forsikringsrisiko liv og helse samt motpartsrisiko. Summen av risikoene er 11.880 mill. kroner. Diversifiserings effekter reduserer dette tallet til 8.521 mill. kroner. Tapsabsorberende evne i kundemidler og utsatt skatt reduserer det ytterligere til 4.943 mill. kroner. Tillagt operasjonell risiko er total SCR for selskapet på 5.151 mill. kroner.

⁴ Andre forpliktelser inkluderer ansvarlig lån

Figur 15: Solvenskapitalkrav endring pr. risikosegment

For livsforsikringsrisiko er avgangsrisiko den største risikoen under Solvens II. Dette skyldes i hovedsak risikoen for at positive kontantstrømmer fra produkter med gode resultater forsvinner ved eventuell økt avgang.

Eiendomsrisiko er lav for eiendomsinvesteringene i SB1F AS (eiendomsdøtre) da eiendom er å anse som strategiske aksjeinvesteringer og skal dermed stresses som aksjer og ikke som eiendom.

Aksjer (inkludert eiendom som stresses som strategiske aksjeinvesteringer) og spread er de største markedsrisikoene under Solvens II for selskapet.

For helseforsikringsrisiko er uførhet den største risikoen under Solvens II.

E.4 BRUK AV DURASJONSBASERT UNDERMODUL FOR AKSJERISIKO VED BEREGNINGEN AV SOLVENSKAPITALKRAVET

Selskapet benytter ikke den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko.

E.5 FORSKJELLER MELLOM STANDARDFORMELEN OG BENYTTEDE INTERNE MODELLER

Selskapet benytter standardformelen til beregning av kapitalkrav under Solvens II.

E.6 MANGLENDE OPPFYLLELSE AV MINSTEKAPITALKRAVET OG SOLVENSKAPITALKRAVET

Selskapet har en solvensmargin på 188 prosent pr. 31.12.2018, mens minimumsmarginen er på 751 prosent. Selskapet har overholdt krav til minstekapitalkravet og solvenskapitalkravet i hele perioden.

E.7 ANDRE OPPLYSNINGER

Opplysningene i kapittel E gir et korrekt og hensiktsmessig bilde av selskapets kapitalstyring gjennom rapporteringsperioden.

F. VEDLEGG

F.1 KVANTITATIVE RAPPORTERINGSSKJEMA

LISTE OVER SKJEMA:

- S.02.01.02 - Balance sheet
- S.05.01.02 - Premiums, claims and expenses by line of business
- S.05.01.02 - Premiums, claims and expenses by line of business
- S.05.02.01 - Premiums, claims and expenses by country
- S.05.02.01 - Premiums, claims and expenses by country
- S.12.01.02 - Life and Health SLT Technical Provisions
- S.17.01.02 - Non-Life Technical Provisions
- S.19.01.21 - Non-Life insurance claims
- S.19.01.21 - Non-Life insurance claims
- S.22.01.21 - Impact of long term guarantees measures and transitionals
- S.23.01.01 - Own Funds
- S.25.01.21 - Solvency Capital Requirement - for undertakings on Standard Formula
- S.28.02.01 - Minimum Capital Requirement - Both life and non-life insurance activity

S.02.01.02 BALANCE SHEET

		Solvency II value
Assets		C0010
R0030	Intangible assets	
R0040	Deferred tax assets	
R0050	Pension benefit surplus	
R0060	Property, plant & equipment held for own use	
R0070	Investments (other than assets held for index-linked and unit-linked contracts)	29 534 810
R0080	<i>Property (other than for own use)</i>	
R0090	<i>Holdings in related undertakings, including participations</i>	5 810 091
R0100	<i>Equities</i>	1 272
R0110	<i>Equities - listed</i>	
R0120	<i>Equities - unlisted</i>	1 272
R0130	<i>Bonds</i>	16 282 624
R0140	<i>Government Bonds</i>	2 910 020
R0150	<i>Corporate Bonds</i>	13 372 603
R0160	<i>Structured notes</i>	
R0170	<i>Collateralised securities</i>	
R0180	<i>Collective Investments Undertakings</i>	6 381 525
R0190	<i>Derivatives</i>	32 103
R0200	<i>Deposits other than cash equivalents</i>	
R0210	<i>Other investments</i>	1 027 195
R0220	Assets held for index-linked and unit-linked contracts	27 854 462
R0230	Loans and mortgages	0
R0240	<i>Loans on policies</i>	0
R0250	<i>Loans and mortgages to individuals</i>	0
R0260	<i>Other loans and mortgages</i>	0
R0270	Reinsurance recoverables from:	563 870
R0280	<i>Non-life and health similar to non-life</i>	135 936
R0290	<i>Non-life excluding health</i>	0
R0300	<i>Health similar to non-life</i>	135 936
R0310	<i>Life and health similar to life, excluding index-linked and unit-linked</i>	427 935
R0320	<i>Health similar to life</i>	341 473
R0330	<i>Life excluding health and index-linked and unit-linked</i>	86 462
R0340	<i>Life index-linked and unit-linked</i>	0
R0350	Deposits to cedants	0
R0360	Insurance and intermediaries receivables	81 087
R0370	Reinsurance receivables	0
R0380	Receivables (trade, not insurance)	71 035
R0390	Own shares (held directly)	0
R0400	Amounts due in respect of own fund items or initial fund called up but not yet paid in	0
R0410	Cash and cash equivalents	310 761
R0420	Any other assets, not elsewhere shown	98 706
R0500	Total assets	58 514 732

S.02.01.02 BALANCE SHEET CONT.

		Solvency II value
		C0010
	Liabilities	
R0510	Technical provisions - non-life	283 552
R0520	<i>Technical provisions - non-life (excluding health)</i>	0
R0530	<i>TP calculated as a whole</i>	0
R0540	<i>Best Estimate</i>	0
R0550	<i>Risk margin</i>	0
R0560	<i>Technical provisions - health (similar to non-life)</i>	283 552
R0570	<i>TP calculated as a whole</i>	0
R0580	<i>Best Estimate</i>	268 357
R0590	<i>Risk margin</i>	15 196
R0600	Technical provisions - life (excluding index-linked and unit-linked)	17 884 714
R0610	<i>Technical provisions - health (similar to life)</i>	4 703 661
R0620	<i>TP calculated as a whole</i>	0
R0630	<i>Best Estimate</i>	3 214 310
R0640	<i>Risk margin</i>	1 489 351
R0650	<i>Technical provisions - life (excluding health and index-linked and unit-linked)</i>	13 181 054
R0660	<i>TP calculated as a whole</i>	0
R0670	<i>Best Estimate</i>	11 202 784
R0680	<i>Risk margin</i>	1 978 270
R0690	Technical provisions - index-linked and unit-linked	26 977 533
R0700	<i>TP calculated as a whole</i>	0
R0710	<i>Best Estimate</i>	26 204 265
R0720	<i>Risk margin</i>	773 268
R0740	Contingent liabilities	0
R0750	Provisions other than technical provisions	0
R0760	Pension benefit obligations	0
R0770	Deposits from reinsurers	478 898
R0780	Deferred tax liabilities	2 264 334
R0790	Derivatives	153 204
R0800	Debts owed to credit institutions	0
R0810	Financial liabilities other than debts owed to credit institutions	7 940
R0820	Insurance & intermediaries payables	254 873
R0830	Reinsurance payables	2 479
R0840	Payables (trade, not insurance)	353 956
R0850	Subordinated liabilities	1 000 000
R0860	<i>Subordinated liabilities not in BOF</i>	0
R0870	<i>Subordinated liabilities in BOF</i>	1 000 000
R0880	Any other liabilities, not elsewhere shown	184 933
R0900	Total liabilities	49 846 416
R1000	Excess of assets over liabilities	8 668 315

S.05.01.02 PREMIUMS, CLAIMS AND EXPENSES BY LINE OF BUSINESS (NON-LIFE)

Premiums, claims and expenses by line of business

Non-life

	Line of Business for: non-life insurance and reinsurance obligations (direct business and accepted proportional reinsurance)											Line of business for: accepted non-proportional reinsurance				Total	
	Medical expense insurance	Income protection insurance	Workers' compensation insurance	Motor vehicle liability insurance	Other motor insurance	Marine, aviation and transport insurance	Fire and other damage to property insurance	General liability insurance	Credit and suretyship insurance	Legal expenses insurance	Assistance	Misc. financial loss	Health	Casualty	Marine, aviation and transport		Property
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200
Premiums written																	
R0110 Gross - Direct Business		350 229															350 229
R0120 Gross - Proportional reinsurance accepted																	
R0130 Gross - Non-proportional reinsurance accepted																	
R0140 Reinsurers' share		81 670															81 670
R0200 Net		268 559															268 559
Premiums earned																	
R0210 Gross - Direct Business		350 229															350 229
R0220 Gross - Proportional reinsurance accepted																	
R0230 Gross - Non-proportional reinsurance accepted																	
R0240 Reinsurers' share		81 670															81 670
R0300 Net		268 559															268 559
Claims incurred																	
R0310 Gross - Direct Business		140 004															140 004
R0320 Gross - Proportional reinsurance accepted																	
R0330 Gross - Non-proportional reinsurance accepted																	
R0340 Reinsurers' share		60 251															60 251
R0400 Net		79 753															79 753
Changes in other technical provisions																	
R0410 Gross - Direct Business		29 753															29 753
R0420 Gross - Proportional reinsurance accepted																	
R0430 Gross - Non-proportional reinsurance accepted																	
R0440 Reinsurers' share		3 699															3 699
R0500 Net		26 054															26 054
R0550 Expenses incurred		147 260															147 260
R1200 Other expenses																	
R1300 Total expenses																	147 260

S.05.01 PREMIUMS, CLAIMS AND EXPENSES BY LINE OF BUSINESS (LIFE)

Premiums, claims and expenses by line of business

Life

Line of Business for: life insurance obligations						Life reinsurance obligations		Total
Health insurance	Insurance with profit participation	Index-linked and unit-linked insurance	Other life insurance	Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to health insurance obligations	Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to insurance obligations other than health insurance	Health reinsurance	Life reinsurance	
C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300
Premiums written								
R1410	Gross	1 226 566	686 248	5 925 822	1 012 574			8 851 210
R1420	Reinsurers' share	74 177	94		48 409			122 680
R1500	Net	1 152 388	686 154	5 925 822	964 166			8 728 530
Premiums earned								
R1510	Gross	1 207 287	674 461	5 933 342	1 008 932			8 824 022
R1520	Reinsurers' share	74 177	94		48 409			122 680
R1600	Net	1 133 110	674 367	5 933 342	960 523			8 701 342
Claims incurred								
R1610	Gross	957 101	1 005 166	748 680	359 249			3 070 196
R1620	Reinsurers' share	56 369			37 655			94 024
R1700	Net	900 732	1 005 166	748 680	321 594			2 976 172
Changes in other technical provisions								
R1710	Gross	380 586	-171 472	2 826 356	21 731			3 057 201
R1720	Reinsurers' share	14 872			10 769			25 641
R1800	Net	365 714	-171 472	2 826 356	10 962			3 031 560
R1900	Expenses incurred	223 161	168 421	375 298	227 897			994 777
R2500	Other expenses							
R2600	Total expenses							994 777

S.12.01.02 LIFE AND HEALTH SLT TECHNICAL PROVISIONS

Insurance with profit participation	Index-linked and unit-linked insurance			Other life insurance			Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to insurance obligation other than health insurance obligations	Accepted reinsurance	Total (Life other than health insurance, including Unit-Linked)	Health insurance (direct business)			Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to health insurance obligations	Health reinsurance (reinsurance accepted)	Total (Health similar to life insurance)	
	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070				C0080	C0090	C0100				C0150
Technical provisions calculated as a whole										0						0
Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default associated to TP calculated as a whole										0						0

Technical provisions calculated as a sum of BE and RM

Best estimate

Gross Best Estimate

17 676 837	26 204 265	0	-6 474 053	0			37 407 049			3 214 310	0				3 214 310
------------	------------	---	------------	---	--	--	------------	--	--	-----------	---	--	--	--	-----------

Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default

-50 964	0	0	137 426	0			86 462			341 473	0				341 473
---------	---	---	---------	---	--	--	--------	--	--	---------	---	--	--	--	---------

Best estimate minus recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re

17 727 801	26 204 265	0	-6 611 479	0			37 320 586			2 872 837	0				2 872 837
------------	------------	---	------------	---	--	--	------------	--	--	-----------	---	--	--	--	-----------

Risk margin

562 127	773 268		1 416 143				2 751 538	1 489 351							1 489 351
---------	---------	--	-----------	--	--	--	-----------	-----------	--	--	--	--	--	--	-----------

Amount of the transitional on Technical Provisions

Technical Provisions calculated as a whole

							0								0
--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	---

Best estimate

							0								0
--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	---

Risk margin

							0								0
--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	---

Technical provisions - total

18 238 964	26 977 533		-5 057 910				40 158 587	4 703 661							4 703 661
------------	------------	--	------------	--	--	--	------------	-----------	--	--	--	--	--	--	-----------

S.17.01.02 NON-LIFE TECHNICAL PROVISIONS

	Direct business and accepted proportional reinsurance											Accepted non-proportional reinsurance				Total Non-Life obligation	
	Medical expense insurance	Income protection insurance	Workers' compensation insurance	Motor vehicle liability insurance	Other motor insurance	Marine, aviation and transport insurance	Fire and other damage to property insurance	General liability insurance	Credit and suretyship insurance	Legal expenses insurance	Assistance	Miscellaneous financial loss	Non-proportional health reinsurance	Non-proportional casualty reinsurance	Non-proportional marine, aviation and transport reinsurance		Non-proportional property reinsurance
	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
Technical provisions calculated as a whole		0															0
Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default associated to TP calculated as a whole																	0
Technical provisions calculated as a sum of BE and RM																	
Best estimate																	
Premium provisions																	
Gross		-116 828															-116 828
Total recoverable from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default		-15 797															-15 797
Net Best Estimate of Premium Provisions		-101 031															-101 031
Claims provisions																	
Gross		385 184															385 184
Total recoverable from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default		151 732															151 732
Net Best Estimate of Claims Provisions		233 452															233 452
Total best estimate - gross		268 357															268 357
Total best estimate - net		132 421															132 421
Risk margin		15 196															15 196
Amount of the transitional on Technical Provisions																	
Technical Provisions calculated as a whole																	0
Best estimate																	0
Risk margin																	0
Technical provisions - total		283 552															283 552
Recoverable from reinsurance contract/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total		135 936															135 936
Technical provisions minus recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re - total		147 617															147 617

S.19.01.21 NON-LIFE INSURANCE CLAIMS

Z0020

Accident year / underwriting year

Accident Year

Gross Claims Paid (non-cumulative)
(absolute amount)

Year	Development year										C0170 In Current year	C0180 Sum of years (cumulative)	
	C0010 0	C0020 1	C0030 2	C0040 3	C0050 4	C0060 5	C0070 6	C0080 7	C0090 8	C0100 9			C0110 10 & +
R0100 Prior											6 302	6 302	6 302
R0160 2009	7 078	14 622	12 483	12 247	5 356	3 705	7 999	3 291	803	2 271		2 271	69 856
R0170 2010	7 252	14 483	15 415	6 644	5 195	9 487	7 983	2 970	3 503			3 503	72 933
R0180 2011	10 877	23 968	10 328	7 226	9 647	6 643	4 827	3 882				3 882	77 398
R0190 2012	10 972	22 070	8 058	14 448	4 978	10 121	4 702					4 702	75 348
R0200 2013	14 518	19 795	12 788	11 014	10 711	15 935						15 935	84 760
R0210 2014	19 386	33 820	9 441	12 979	6 199							6 199	81 825
R0220 2015	29 691	32 468	12 000	11 820								11 820	85 978
R0230 2016	31 215	27 768	15 941									15 941	74 924
R0240 2017	36 366	32 748										32 748	69 114
R0250 2018	44 326											44 326	44 326
R0260 Total												147 628	742 762

Gross Undiscounted Best Estimate Claims Provisions
(absolute amount)

Year	Development year										C0360 Year end (discounted data)	
	C0200 0	C0210 1	C0220 2	C0230 3	C0240 4	C0250 5	C0260 6	C0270 7	C0280 8	C0290 9		C0300 10 & +
R0100 Prior											6 320	5 800
R0160 2009	0	0	0	0	0	0	0	9 839	6 815	5 442		4 994
R0170 2010	0	0	0	0	0	0	15 017	10 393	7 769			7 129
R0180 2011	0	0	0	0	0	25 654	15 966	11 825				10 851
R0190 2012	0	0	0	0	38 769	28 340	19 101					17 528
R0200 2013	0	0	0	49 846	40 641	30 465						27 957
R0210 2014	0	0	58 664	42 976	34 159							31 347
R0220 2015	0	72 519	60 885	43 695								40 098
R0230 2016	118 032	76 367	61 910									56 813
R0240 2017	118 693	78 751										72 268
R0250 2018	120 302											110 398
R0260 Total												385 184

S.22.01.21 IMPACT OF LONG TERM GUARANTEES MEASURES AND TRANSITIONALS

Impact of long term guarantees measures and transitionals

	Amount with Long Term Guarantee measures and transitionals	Impact of transitional on technical provisions	Impact of transitional on interest rate	Impact of volatility adjustment set to zero	Impact of matching adjustment set to zero
	C0010	C0030	C0050	C0070	C0090
R0010 Technical provisions	45 145 800	0	0	322 146	0
R0020 Basic own funds	9 668 315	0	0	-240 290	0
R0050 Eligible own funds to meet Solvency Capital Requirement	9 668 315	0	0	-240 290	0
R0090 Solvency Capital Requirement	5 150 975	0	0	276 745	0
R0100 Eligible own funds to meet Minimum Capital Requirement	8 846 853	0	0	-226 453	0
R0110 Minimum Capital Requirement	1 287 744	0	0	69 186	0

S.23.01.01 OWN FUNDS

Own Funds

Basic own funds before deduction for participations in other financial sector as foreseen in article 68 of Delegated Regulation 2015/35

R0010	Ordinary share capital (gross of own shares)
R0030	Share premium account related to ordinary share capital
R0040	Initial funds, members' contributions or the equivalent basic own-fund item for mutual and mutual-type undertakings
R0050	Subordinated mutual member accounts
R0070	Surplus funds
R0090	Preference shares
R0110	Share premium account related to preference shares
R0130	Reconciliation reserve
R0140	Subordinated liabilities
R0160	An amount equal to the value of net deferred tax assets
R0180	Other own fund items approved by the supervisory authority as basic own funds not specified above
R0220	Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds
R0230	Deductions for participations in financial and credit institutions
R0290	Total basic own funds after deductions
	Ancillary own funds
R0300	Unpaid and uncalled ordinary share capital callable on demand
R0310	Unpaid and uncalled initial funds, members' contributions or the equivalent basic own fund item for mutual and mutual - type undertakings, callable on demand
R0320	Unpaid and uncalled preference shares callable on demand
R0330	A legally binding commitment to subscribe and pay for subordinated liabilities on demand
R0340	Letters of credit and guarantees under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC
R0350	Letters of credit and guarantees other than under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC
R0360	Supplementary members calls under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC
R0370	Supplementary members calls - other than under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC
R0390	Other ancillary own funds
R0400	Total ancillary own funds
	Available and eligible own funds
R0500	Total available own funds to meet the SCR
R0510	Total available own funds to meet the MCR
R0540	Total eligible own funds to meet the SCR
R0550	Total eligible own funds to meet the MCR
R0580	SCR
R0600	MCR
R0620	Ratio of Eligible own funds to SCR
R0640	Ratio of Eligible own funds to MCR
	Reconciliation reserve
R0700	Excess of assets over liabilities
R0710	Own shares (held directly and indirectly)
R0720	Foreseeable dividends, distributions and charges
R0730	Other basic own fund items
R0740	Adjustment for restricted own fund items in respect of matching adjustment portfolios and ring fenced funds
R0760	Reconciliation reserve
	Expected profits
R0770	Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Life business
R0780	Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Non- life business
R0790	Total Expected profits included in future premiums (EPIFP)

Total	Tier 1 unrestricted	Tier 1 restricted	Tier 2	Tier 3
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
348 400	348 400		0	
481 500	481 500		0	
0	0		0	
0		0	0	0
0	0			
0		0	0	0
0		0	0	0
7 759 404	7 759 404			
1 000 000		0	1 000 000	0
0				0
79 011	0	0	79 011	0
0				
0	0	0	0	
9 668 315	8 589 304	0	1 079 011	0
0				
0				
0				
0				
0				
0				
0				
0				
0			0	0
9 668 315	8 589 304	0	1 079 011	0
9 668 315	8 589 304	0	1 079 011	
9 668 315	8 589 304	0	1 079 011	0
8 846 853	8 589 304	0	257 549	
5 150 975				
1 287 744				
187.70%				
687.00%				
	C0060			
8 668 315				
0				
908 911				
0				
7 759 404				
8 747 935				
114 411				
8 862 346				

